

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈԴԻ ԱԶՏԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԶՈՒԳԱՇՈՒ ՊԷՏՔ Է ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԿՃՈԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՅՔԱՐԻԼ ՓՏԱԾՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՅ ԵՄԻՆԱԳԱՆ ԼԱՏՈՒՏ

Հանրապետության նախագահ Կոռյունյանը և ներդրումները հարգելով, որ արևելյան պետության ամբողջականության պահպանումը պետք է գուցա հենարան ընդհանուր հայրենի հողի ազատագրումն է:

Նախագահ Լաճոնուտյանը հաստատում է կատարելիքները և հարգելով նրանց ներդրումները, որ արևելյան պետության ամբողջականության պահպանումը պետք է գուցա հենարան ընդհանուր հայրենի հողի ազատագրումն է:

Մանուկյանը, երեք տարեկան Ասատու Հարությունյանը, նախկին երեք տարեկան Ջուլիա Օսկանյանը և Ալի Աբդուրահմանը: Նախագահը նախաձեռնում է հարգելու նրանց փոխարինելու հարցը:

Երկ և նախագահ Լաճոնուտյանը ընդունեցին Պատվոգրի և շնորհագրի հարցը: Այս օրը Մանուկյանը, Ջուլիա Օսկանյանը, Աբդուրահմանը և նախագահը ընդունեցին Պատվոգրի և շնորհագրի հարցը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆՎԱՆՈՒ ԶԵՄ

Պուրջ Համուտի Առևտրականներու Միության նախագահ Փոլ Արսենյանը հերքեց «Տիպ» օրաթերթի կիրակի, 4 Յունիսի թիվին մեջ լույս տեսած այն տեղեկությունները, թե իր անունը կը լինի Երեւանի անվանումը փոխելու թեկնածուներու շարքին:

Այս անունը օրաթերթին յղած իր նամակին մեջ հաւաստեց, որ ինք թեկնածու չէ, հաւասար հեռուորութեան վրայ կը կանգնի բոլոր թեկնածուներին և քաղաքականութեամբ չի պաշտպանուիր: Կր զործարար է և տնտեսական գործերով կը պաշտպանուիր, հեռուորութեամբ այս բնագաւառին մեջ է, որ կը գործէ ու կը ծառայէ:

ԱՅՍՈՐ ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆԷՆ

- Ժամը 11:00ին «ՄԵՆՔ ԵՒ ՄԵՐ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ» Տոբը. Այտա Ասատուրեանի հետ կը ներկայացնէ «Մարալ Հարսույթան»
- Ժամը 11:30ին «ՅՈՒՆԻՍ ԵՄԻՆԱԳԱՆ» Նուիրուհի՝ Երուանդ Սրբաբեկյանի լեզուն կը պատարտէ և կը ներկայացնէ Սոնյա Քիլեհեան
- Ժամը 18:00ին «ՏԱՂԱՐԱՆ» կը պատարտէ և կը ներկայացնէ Հեթի Կալիբեան
- Ժամը 19:00ին «ԻՒՋՄԻԿ» Հեռաձայնային մրցում՝ Սագոյանի հետ

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ

- ՈՒՐԱԹ ՕՐՈՒՄՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ**
- 6:30 - Բացում
 - 6:35 - Բարի լույս
 - 7:00 - Հայկական և օտար մեղմ երգեր
 - 8:00 - Օրուան յայտագրի ընթերցում
 - 8:15 - Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում
 - 8:30 - Հայերէն լուրեր**
 - 8:40 - Օդերեւոյթ
 - 8:45 - Ինչ կ'ըսեն աստղերը
 - 9:00 - Ազգաբնակչան և տոնակերպ երգերու ունկնդրութիւն
 - 9:30 - Թոնը
 - 10:00 - Սակարան
 - 10:30 - Արաբերէն լուրեր**
 - 10:45 - Արաբերէն երգեր
 - 11:00 - Մենք և մեր վաւակները
 - 11:30 - Յուշամատենան
 - 12:00 - Շահանդուխտի հետ
 - 12:15 - Կովտասեան երգեր
 - 12:30 - Հայերէն լուրեր**
 - 13:00 - Սակարան
 - 13:05 - Ազգային լեզուաբանական երգեր
 - 14:30 - Արաբերէն լուրեր**
 - 15:00 - Արաբերէն յայտագիր
 - 16:30 - Արաբերէն լուրեր**
 - 16:40 - Հանդիպում
 - 18:00 - Տաղարան
 - 18:30 - Հայերէն լուրեր**
 - 19:00 - «Ռապսոդի» հեռաձայնային մրցում
 - 20:30 - Էսթրատային երգեր
 - 22:30 - Պատուեր
 - 00:30 - Փակում

ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՐԱՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ՊԷՏՔ Է ՔՆՆԱՐԿՈՒԻ ՀԵՏԱԳԱՅ ՀԱՆԳՐՈՒՄՆԻ ՄԸ

ՎՊ ԵՄԻՆԱԳԱՆ ԼԱՏՈՒՏ ԵՄԻՆԱԳԱՆ ԼԱՏՈՒՏ

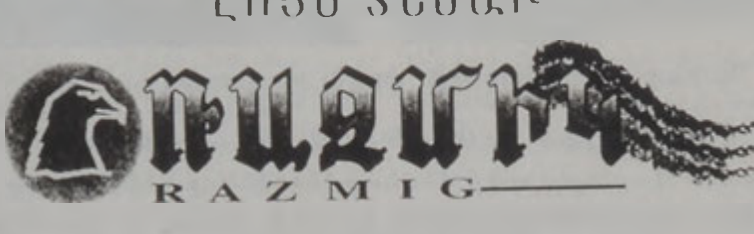
Արտաքին գործոց և արտերկրի յիւրանայիններու հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբը երկ և գուցա մարտի 10-ը, քննարկելու համար խորհրդարանի անդամներու հետ հարցազրույցներու կազմակերպումը: Ժողովին ներկայ գտնուեցան վարչապետ, արտաքին գործոց նախարար Սեյիմ Հրս և արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Ջուլիա Օսկանյանը:

Յանձնախումբի նախագահ երեք տարեկան Ալի Աբդուրահմանը, ինչ յանձնախումբը կը հաստատէ, որ խորհրդարանի հետ հարցազրույցներու կազմակերպումը, պայմանաւ որ անիկա մաս կազմէ շրջանին մէջ խորհրդարանի գործընթացի ամբողջական պատկերացումը մը, որուն շնորհիւ կարելի է հաստատել արդար ու ամբողջական խորհրդարանի ՄԱԿ-ի ոչ միայն թիւ 423, այլ նաեւ 242, 338 և 194 որոշումներու գործադրութեամբ:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՐԱ ՈՂՁՈՒՆԵՅ ԼԻԲԱՆՆԵՒԻՍՏՐԱՅԷԼԵԱՆ ՍԱՐՄԱՆԻ ՎՐԱՅ ՏԻՐՈՂ ԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՎԵՏԻՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Վարչապետ Սեյիմ Հրս երկ և զուգահեռ Յրանապի արտաքին գործոց նախարար Իսկանդեր Կեոքիւնի այն յայտարարութիւնը, որ կը հաստատէ, թէ իբրև անհիւստիստ արտաքին գործընթացի վրայ կարգադրելու նախաձեռնումը շատ կարեւոր վիստրիւն մը, որ կը հաստատէ, թէ որքան գիտակից են իբրև անհիւստիստները, ինչպիսի քաղաքական ընթացք բռնած են իրենց տարած յատկապէս յանձնարարութեան շնորհիւ իրագործուած է անիկա: Վեոքիւն այս յայտարարութեամբ նաեւ վկայութիւն կու տայ, թէ որքան ազդու են ազատագրութեան շնորհիւ իրենց մեջ անոնց ազատագրումը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՊԱՇՏՆԱԹԵՐԹ
Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆՆԵՒԻՍՏՐԱՅԷԼԵԱՆ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Մայիս 2000, Բիւ 2

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 11 Յունիս 2000ին, Նոր Սիւի Սուրբ Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի շրջանի Աղլիբեան ակումբի նախագահ ընկերներու հոգիներուն յիշատակին:

Պիտի նախագահէ և պիտի բարոգէ՝
ԳԵՐՇ. Տ. ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԱՐՔ. ՏԵՍԻՐՃԵԱՆ

Կը նրաւորեք բարեպաշտ հաւատացեալները ներկայ գտնուելու սոյն հոգեպարար արարողութեան:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՄԱՀԱԶԴ

Նապարակ Սիւրբ Մարգարեան
Տէր և տիկին Աւետիս Մարգարեան և գաւակունք
Տէր և տիկին Գրիգոր Մարգարեան և գաւակունք
Տէր և տիկին Սարգիս Մարգարեան և գաւակունք
Օրդ. Վերա Մարգարեան
Տիկին Մարգարեան Կիսօրհայտեան և գաւակունք
Տէր և տիկին Սամուէլ Աղամեան և գաւակունք
Տիկին Վարդանուշ Ազնաւորեան և գաւակունք
Տիկին Յասմին Մկրտչեան և յուստորը
և համայն ազգականներ կը գուցեն իրենց մօր, քրոջ և հարազատին

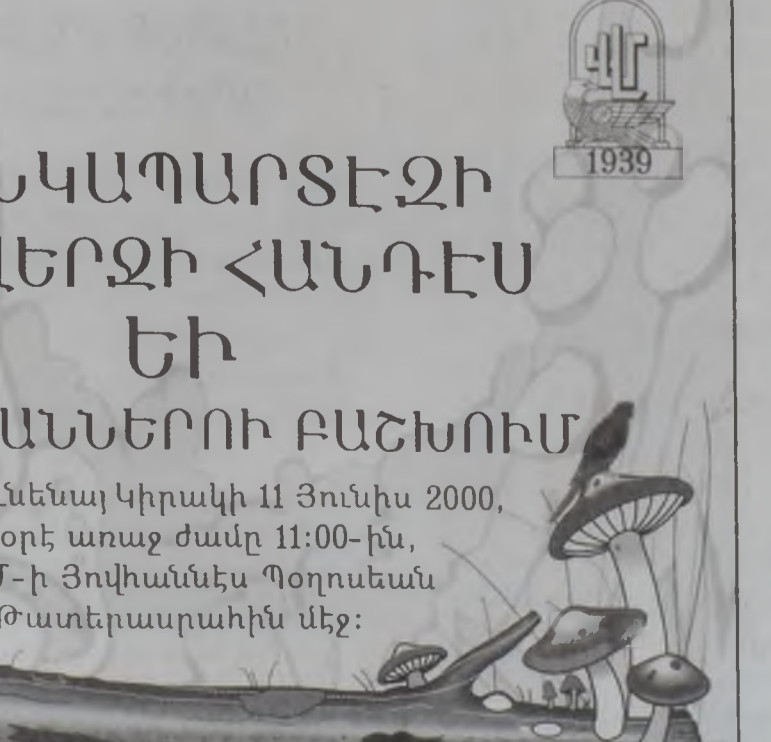
ԳԱՅԻԱՆԷ ՍԱՐԳԱՐԵԱՆԻ (ՍՆԵԱՂ՝ ԿԵՕԿՕՂԱՆԵԱՆ)

Մահը, որ պատահեցաւ 6 Յունիս 2000, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկուողութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 9 Յունիս, առաւօտեան ժամը 11:30ին, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանդուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ազգային գերեզմանատուն:

- Ներկայ ընդունելի իրեն մահաղոյ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Պուրջ Համուտ, Հարէի Սաղըր:

ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ՎԱՐՇԱՐԱՆ Պուրջ - Համուտ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ ԱՄԱՎԵՐԶԻ ՀԱՆԴԵՍ ԵՒ ԿԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՇԽՈՒՄ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի 11 Յունիս 2000, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին, Հ.Կ.Մ-ի Յովհաննէս Պողոսեան Թատերասրահին մէջ:

ՄԵԾԻ ՏԱՆԵ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅԻԶԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՅԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՖՈՐՈՒՄԻ Բ. ԽՈՐՀՐԳԱԺՈՂՈՎԻՆ

Եւրոպայի Հայ Միութիւններու Ֆորումին տարեկան երկրորդ խորհրդածողովը տեղի պիտի ունենայ Պուրջի մէջ, 9-ին 12 Յունիսին: Արամ Ա. կաթողիկոս հրաւիր ստացած է Ֆորումի նախագահին ներկայ գտնուելու և իր հայրապետական պատգամը ուղղելու խորհրդածողովի բացման հանդիսութեան, և նախագահելու այդ առիթով տեղի ունեցող խաչքարի պետեղման արարողութեան:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանեան Բժշկական Միութիւնը սիրով կը նրաւորէ բոլոր հայ բժիշկները բժշկական կանգնուածին, որ տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 9 Յունիս 2000, Երեւանի մամը 7:30ին, միութեան սրահին մէջ:

Նիւթ
«FENOFIBRATE: MODE OF ACTION AND ATHEROSCLEROSIS»
Հովանաւորութեամբ
BADRE ԴԵՂԱՐԱՆԻ
Դասախօս
DR. CHARLES JAZRA - MMD-

• Հիւրասիրութիւն

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Օրակարգ՝ ԱՅԷԻԼԻ հարց
Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 18 Յունիս 2000, Երեւանի մամը 7:00ին, միութեան սրահին մէջ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ԲԱԲԳԵՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ» ՍԱՆԵՐՈՒ ՖՈՆՏԻՆ

• Կարելի է ծակը Պուրջի հիւանդանոցի մեկնելու առիթով Աշոտ և Լայկ Բագրատունի 25.000 լ. ո.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

- Կը գտնուի երեք տարեկան ընտրութիւններու նախօրեակին: Լիբանանեան կառավարութեան որոշումով իրենց բուժելու պիտի կարեւորուի այս միայն այն քաղաքացիները, որոնք Ընտրական Քարտ ունենան: Քաղաքի հայ քաղաքացիներ տակաւին չեն տիրացած իրենց քարտին: Ուրիշներ կորսնցուցած են իրենց քարտը: Այսու կը յայտնուի որ Ընտրական Կեդրոնական Յանձնախումբը ի վիճակի է օգտակար ըլլալու Ընտրական Քարտ ապահովելու ուղղով քաղաքացիներուն կը թելադրել անյայտող ղեկավարները շրջանի Հ. Յ. Կ. ակումբը իրենց նուրբ լուրերը իրենց ինքնաշարժ քաղաքացիներ յուստագտնելու և երկու կար: Ստորեւ կու տանք ցանկը և հեռաձայնային թիւերը մեր ակումբներուն:
- 1.- Քաղաքի շրջանի համար - Քաղաքի Ժողովրդական Տուն - ձեռնարան՝ հեռ. 01-375412
 - 2.- Էլքիթի - Ազատասարտ ակումբ՝ հեռ. 01-449924
 - 3.- Հայաշէն - Սիւրբի - Ստեփո - Պատար - Ֆրն Էլ Երպիթ - Հայաշէնի Ժողովրդային Տուն՝ հեռ. 01-328471
 - 4.- Նաիր - Մար Միայն - Սէյիթի - Քարանթիւս - Տիգրան Օսման ակումբ՝ 01-442908
 - 5.- Պուրջ Համուտ
Ա.- Մարտարապատ ակումբ՝ հեռ. 01-261914
Բ.- Ուրբէն ակումբ (Նորաշէն)՝ հեռ. 01-254252
Գ.- Ն. Գուման (Քարտ, Ժողովրդային Բնակարաններ)՝ 01-260912
Դ.- Իշխան (Սիւ, Նապաս, Ժողովրդային Բնակարաններ)՝ հեռ. 01-261636
Ե.- Դրօ (Արագած, Նապաս, Սիւ Էլ Ֆիլ)՝ հեռ. 01-268647
 - 6.- Ամանու - Մար Երեւէթ - Հաւաք - Թեխիթեան ակումբ՝ հեռ. 01-268466
 - 7.- Ֆանար - Ռատուս - Պատար - Սիւ Էլ Պատարի - Ժողովրդային Տուն՝ հեռ. 01-491026
Ա.- Ֆանարի Ժողովրդային Տուն՝ հեռ. 01-891546
Բ.- Ռատուսի Ժողովրդային Տուն՝ հեռ. 01-683376
 - 8.- Ամարէթ Եպիտու - Չալքա - Ժայ Էլ Տիպ - Պիտար - Պատար - Չալքայի Ժողովրդային Տուն՝ հեռ. 01-877661
 - 9.- Արիթիս և շրջակայքը մինչև Գիթիսա - Արապեան ակումբ - Տիւր Երեւէթ - Պուրջի - Մրու՝ հեռ. 01-411243
 - 10.- Ժիւնի և շրջակայքը ներառելով Քեթրուսի բարձրագոյն - Ժիւնի ակումբ՝ հեռ. 03-638221
 - 11.- Ժիւնի և շրջակայքը Ժիւնիի Ժողովրդային Տուն - ակումբ մինչև Գաթրու՝ հեռ. 09-942736
 - 12.- Թիւրիթի և Հիւսիսային Լիբանանի այլ-պէս շրջաններ - Թիւրիթի ակումբ՝ հեռ. 06-626588
 - 13.- Այնճար և շրջակայքը - Այնճարի ակումբ՝ հեռ. 08-620530
- ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՅԱՆԶՆԱԹԻՒՄԻ
ԱԿՈՒՄԲՆԵՐՈՒ ՅԱՆԿԸ

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆ՝ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

Այս տարի Մայիս 28-ի տարեգրքը բացառիկ շուքով նշուեցաւ Այնճարի մէջ: Ոգեւորութիւնը, որ ստեղծուեցաւ, բերեալ պէտք է բացատրել Լիբանանի անկախութեան ամրապնդումով, որ տեղի ունեցաւ հարաւելեւ եւ արեւմտեան Պէքալէն Իսրայէլի հետացումով: Մայիս 25-ի նոր տօնը՝ Ազատագրութեան եւ Դիմադրութեան, նոր իմաստ կու տար Մայիս 28-ին: Փոքր ազգերը, երբ բռնուցքուին, կրնան յաղթել նոյնիսկ շատ զօրեղներուն:

Ոգեւորութեան երկրորդ աղբիւրը վստահաբար, գօր. Իրոյի անխելի Հայաստան տեղափոխումն էր: Սօսե Մայիսիկի եւ գօր. Անգրանիկի անխելութիւնն էր: Իրոյի անխելին փոխադրուելը նոր իմաստ կու տար Մայիս 28-ի անկախագրութեան իրողութեան:

Հ. Յ. Կ. «Կարմիր Լեռ» կոմիտէի դաստիարակչական մարմինը, լիբանանեան եւ հայկական այս երկու իրողութիւններու լոյսին տակ, յաւելեալ ոգեւորութեամբ լծուեցաւ գործի: Մարմինը ծրագրեց եւ գործադրութեան դրա հետեւեալ ձեւերակները:

Ա. ՄԱՐԳԱՐԱՊԵՐ ԵՒ ՄՐՏՈՒՄՆԵՐ

Հ. Մ. Ը. Մ. մասնագիտի վստահուեցաւ կազմակերպել միջոցառման զանազան մարզայիններ: Արգարեւ. գիւղիկն երեք՝ Ազգ. Գ. Կիւլպէնկեան - Յառաջ, Հայ Աւետ. Երկր. եւ Հայ Կաթողիկէ դպրոցներուն աշակերտները, մասնակցեցան պարբերական, ֆուտբոլի եւ արկիթի մրցումներու, 23էն 27 Մայիս 2000:

Շաբաթ, 27 Մայիսի երեկոյեան Հ. Մ. Ը. Մ. ի գաշտին վրայ, պարբերական արտակարգ խորհուրդ տեղի ունեցաւ մրցանակաբաշխութիւն եւ բաժակներու տուելու: Պատուոյ թրիպիւնին վրայ գտնուող Հ. Յ. Կ. կոմիտէի, դաստ. մարմնի եւ կրթական պատասխանատուներու անդամներ կատարեցին մեծապէս եւ բաժակներու տուելու մարզիկներուն, ընկերներու եւ ծնողներու խանդավառ մթնոլորտին մէջ:

Բ. Կիրակի, 28 Մայիսին, գիւղային բնակավայրերէն անցնող Գեղամ ելու. Խաչեռան, որ նախագահեց Սարգսյանի եւ Հայաստանի անկախութեան բոլոր նահատակներուն հոգիներուն համար կատարուած հոգեհանգստեան արարողութեան: Շատ մեծ թիւով հայրենակիցներ փութացած էին Ս. Պօղոս եկեղեցի:

Նոյն օրը, կէսօր ետք, 5 մարդաքան փոխադրակառքով, Հ. Մ. Ը. Մ. ի արեւմուտեան ու սկսուտները Պէքալէն ուղղուեցան մասնակցելու համար Հ. Մ. Ը. Մ. ի ընդհանուր տոնակարգին:

ՍԱՄՈՒԷԼ ԲԱՐԱՅԵԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆ ՓԱՏԱԲԱՆԻՆ ԱՌԻԹ ԶԻ ՏՐՈՒՐ ՏԵՍԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐ ՊԱՇՏՊԱՆԵԱԼԻՆ ՀԵՏ

Երեքշաբթի, 6 Յունիսին Լեռնային Ղարաբաղի բանակի նախկին հրամանատար Սամուէլ Բարայեանի պաշտպան փաստաբան Նիքոլայ Բաղդասարեան յայտարարեց, թէ երկու ամսուան ընթացքին իրեն միայն մէկ անգամ առիթ տրուած է տեսակցելու իր պաշտպանեալին հետ, եւ թէ գործին նախաքննութիւնը կատարող մարմինը ընտրած է այն միակ պարկաճը, թէ մահափորձին կազմակերպիչը Սամուէլ Բարայեանն է եւ ամէն գնով կր իրոք զոհուի պաշտպանել այդ գործը:

Ըստ Նիքոլայ Բաղդասարեանի նման պայմաններու մէջ կարելի չէ ճշմարտութիւնը պարզել: Փաստաբանին կարծիքով, նախաքննութեան ընթացքին կատարուած են Լեռնային Ղարաբաղի քրէական դատաւարութեան օրէնսգիրքի ակնյայտ խախտումներ:

Ան Սամուէլ Բարայեանի պաշտպանութիւնը ստանձնելու պայմանագիր կնքած է 27 Մարտին՝ Բարայեանի կնոջ խնդրանքով, սակայն մինչեւ օրս միայն մէկ անգամ՝ Ապրիլին եւ միայն 5 վայրկեան հանդիպում ունեցած է մեղադրեալին հետ, որուն ընթացքին հարց կրցած է ինքզինք ծանօթացնել:

Ս. Բարայեանի կնոջ խնդրանքով պաշտպանական այս աշխատանքին միացած է նաեւ երեւանցի այլ փաստաբան մը եւս՝ Գագիկ Երեւանցի, որ մինչեւ հիմա երբեք չէ կրցած հանդիպել իր պաշտպանեալին հետ:

Միւս կողմէ, սակայն, Ստեփանակերտի մէջ պնդումներ կան, թէ Սամուէլ Բարայեանի պաշտպան փաստաբանը Գայտեան մականունով մէկն է, որուն մասին ոչ մէկ ծանօթութիւն ունին Բարայեանին հարազատները:

«ԱՉՂԱԿ» Ի ՄԷՋ
ՇԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՆԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգայն»-ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէ առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՅԱՊՅՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազոյն ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան տատնոր գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Գ. ՏՈՂԱՆՑՔ

Կիրակի, 4 Յունիսին երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Հ. Մ. Ը. Մ. ի Երբ. վարչութեան փողեղանակներով առաջնորդութեամբ, Հ. Մ. Ը. Մ. ի սկսուտները, արեւմուտեան, գալիկներն ու մոկլիները կատարեցին գեղեցիկ տողանցք մը: Այս տողանցքը ծայր առաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի ֆուտբոլի դաշտէն եւ շրջեցաւ գիւղիկ գլխաւոր պողոտաներուն վրայ: Ամէն տեղ հայրենակիցներ խանդավառութեամբ դիմաւորեցին տողանցողները: Իսկ գլխաւոր հրապարակին վրայ խոնուած էին բազմահարկ հայրենակիցներ, որոնք մեծ խանդավառութեամբ դիմաւորեցին բարձրակարգ տողանցող իրենց զաւակները:

Գ. ԲԱՆԱԽՍՏՈՒԹԻՒՆ

Տոլանցքէն անմիջապէս ետք, Ս. Պօղոս եկեղեցու արահին մէջ, մեծ թիւով հայրենակիցներու ներկայութեան տեղի ունեցաւ բանախօսական ձեւով մը: Հանդիսութեան բացումը կատարեց ԼԵՄԱԿԱՆ ՍԻՂԻ Գարոյլանեան: Այս տեղի ունեցաւ ամուսնի շնորհակցանքի «Պ. Սեւակ» մասնահիւղի «Ս. Քոչարեան» ասուանքի իմբակի անդամներ Յոյր Մարտիանի եւ Արփա Սեւակեանի կատարողութեամբ, օրուան խորհուրդին պատշաճ համադրում մըն էր սա Արեւշատ Աւագեանի եւ Սիլվա Կապուտիկեանի գործերէն, բեմադրիչ՝ Ռոպրտ Առաքելեան:

Այս բեմ բարձրացաւ Կարօ Յովհաննէսեան: Պ. Իւրեանէի փոխառնելով «Միքէ հառազայր կը բաղլի» բնաբանով, ան իրեն յատուկ կուռ ոգով հրամայեց օրուան խորհուրդը:

Սրահին մուտքին, ԼԵՄԻ անդամներ, քոքարքներով զարդարեցին հանդիսակներուն կուրծքերը, անոնք նաեւ կատարած էին բեմի զարդարանքը:

Ե. ԵՐԳԻ ՓԱՌԱՏՕՆ

Բանախօսութեան աւարտին հերթով բեմ բարձրացան Շաքէ Պաղտասարեան եւ Հրաչ Կաշակեան: Նուագախումբի ընկերակցութեամբ, երկու երգիչները ներսն ու դուրսը խոնուած ժողովուրդին հրամայեցին փունջ մը հայրենասիրական եւ յեղափոխական երգեր:

Ժողովուրդը եւ մանաւանդ երիտասարդութիւնը մեծ գոհունակութեամբ բաժնուեցան սրահէն:

Եւ ինչ փայլուն փակագայտ...

ԱՍԱԿԵՐՁԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԽՈՒՐԵՐ

«ՄԱՄԱ՛, ԻՆՉՈ՞Ւ ԶԻՍ ՕՏԱՐ ԴՊՐՈՅ ՂՐԿԵՑԻՐ...»

Մեր ստարածուած ճակատագրի հուշակոթն է վաղուց: Հաստատուելու համար այս իրողութիւնը կրնանք վկայութեան կանչել Յակոբ Պարոնեանը, որ հարիւր տարի առաջ իսկ մատնանշած է մեր այս հիւանդութիւնը՝ ստարածուած ճակատագրի միայն չենք փրկուած, չենք բուժուած այն աւելի կրնանք ենք անով:

Կ'ըսեն, թէ Լիբանանի ստարածուած վարժարանները լեցուն են հայաշակերտներով: Այս մասին շատ խոստուած-գրուած է, նոյնիսկ ամէնօրեայ գրոյցներու թեման է, որովհետեւ ուր որ հանդիպուիք բարեկեցիկ ընտանիքի մը մօտ կամ հօրը եւ ձեռքերը քանդակող, թէ ստար վարժարանը ստար լեցունեցաւ յաւ կր սորվեցրէն, գաւազի «պիւլպիւլ» պէս անգլիերէն, ֆրանսերէն, արաբերէն պէտք է խօսի, որպէսզի երբ մեծնայ, եւ այլն եւ այլն...

Իսկ երբ այդ կարգի գրուեցաւ իրողութեան պետական քննութեանց մէջ առաջնակարգ դիրք գրաւած, փայլուն նիշերով յաջողած մեր աշակերտներուն անունները, յսե՛լ՝ չ'ուզեք քեզ եւ կր պատասխանէք:

Մենք հայերէն դաս կու տանք մեր գաւազին, շարժարտը մեր ուսուցչուհի մը տունը կու գայ եւ հայերէն կր սորվեցնէ: Կրբաւէ, որ քիչ մը կարգայ - գրել սորվի, մենք այ տունը արդէն հայերէն կր խօսինք...

Բայց հայկական վարժարանին ներքին մթնոլորտը, հայեցի դաստիարակութիւնը եւ դիմագիծը ձեր գաւազին: Օտար ընկեր ընկերուհիները...

Այդ կողմէն այ քիչ մը ուշադրութիւն կ'ընենք: Բայց տղաս շատ կր սիրէ հայերէնի դաստիարակ սիրողը, երբ ան դասը արտաքին, գոհունակութիւն մը կր գգամ տղուն դէմքին վրայ, կր սիրէ հայերէնը, եւ միշտ կ'ըսէ ինձի. «Մամա՛, ինչո՛ւ գիտ հայկական դպրոց չես դրկած»... Օրիորդ այ շատ հաճելի մթնոլորտ կր ստեղծէ, երբեմն եւ այ կր հետեւիմ, բայց, անգամ մը սկսանք, ապագային համար է... Եւ ինչ փայլուն փակագայտ...

Ներկայ եմ ազգային վարժարանի մը մանկապատանեկան երգահանդէսին: Յայտագիրին վրայ կան նուագ ու երգչախումբ, մարտը ու կոկիկ տարագներ, դափ-թմբուկ, սրինգ, հարուածային գործիքներ մանուկները կ'երգեն ժիր ու գլխաւորով: Խմբավարներ յաւ սորվեցուցած են խօսքերն ու եղանակները: Նուագի ընկերակիցը համբերատար երաժիշկ երիտասարդ մըն է: Հանդիսակները մեծ մասամբ ծնողներ, կր ծափահարեն: Ես ծնողք չեմ, բայց հարցումներ կ'ուղղեմ ես ինձի: Արդեօք ստար վարժարանին մէջ աշակերտող հայուն զեւտտի, մանուկ գաւազի պիտի կրնայ յերգել «Միտը ծաւին ծրվարում է», «Մեքոպ Մայրտոյն», «Բարձրիկ Հայաստան», «Հայրենի աշուն» եւ այլ երգեր: Մեր Հայրենիք» քայլերդը ո՛ւր եւ երբ պիտի սորվի հայ մանուկը, հայ աղջնակը:

Հերթը կու գայ օրուան նախագահ Հայր Մասիսին, որ պիտի պանծացնէ հայ հայրերը, հայ դպրոցին ջանքերը, նուիրումը՝ հայ ուսուցիչին, շեշտելով՝ «սիրաշատ» բառը, եւ նախադասութեամբ մը փակելով իր խօսքը: «Սիրելի՛ ծնողք, թէ՛ այս աշակերտները այսքան յաջողութեամբ երգիչն միջազգային բեմի մը վրայ, ոսկեայ մետալ մը պիտի արժանանային, բայց անոնց վրեժը կ'ախտուած է համագոյնստին գոյնով շինուած կտակ մետալ մը, որ աւելի արժէք ունի, քան ոսկեայ մետալները: Մենք կը մերժենք ստարին ոսկիները, կր համարուենք մեր պարզուկ մետալները, որոնք օժտուած են Մեքոպի շնորհով: Յարգելի՛ ծնողք, պատւեցէ՛ք հայ վարժարանը, հայ ուսուցիչը, եւ փա՛ռք մեր մշակույթին»:

Մաքիւր տեղացին... Ով որ ականջ ունի լսեց: Ու ես գզացի, թէ երիտասարդ վարժարանի խօսքերը ինչպէս պարտոհողի վրայ, որմէ պիտի ծլին նոր այգեստաններ, շարունակելու համար երթը հայ դպրոցին:

Հայ դպրոցէն շրջանաւորտ աշակերտ երբեք պիտի չ'մեղադրէ իր մայրը, այլ պիտի ուն անտըր:

Շնորհակալ եմ, որ գիտ հայկական դպրոց իր կեցիլը...

ՍԵՊՈՒՐ ԵՊՍ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ԹԵՐԱՆԻ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ Կ'ԸՆՏՐՈՒԻ

Թեհրանի հայոց բեմի 11րդ պատգամաւորական ժողովը երեքշաբթի, 6 Յունիսին, քննարկեց Թեհրանի բեմի մ'ուսուցչու առաջնորդի ընտրութեան հարցը: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսը ի պատասխան պատգամաւորական ժողովի դիւանի դիմումին եւ համաձայն կանոնագրութեան, ներկայացուցած էր երեւանցի զեւտտի, որուն վրայ հիմնուելով ժողովը իր որոշումը պէտք էր կախացնէր Թեհրանի հայոց բեմի առաջնորդին մասին:

ԵԱԿԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿԸ ԿՐ ՍԿՍԻ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ

7 Յունիսին ԵԱԿԻ Երեւանի գրասենյակի պատասխանատու ղեկավար Ռոյ Ռիվ տուաւ մամլոյ առուխ մը, որուն ընթացքին ըսաւ, թէ Յունիսի կէսերուն կը սպասուի ԵԱԿԻ գործող Գախազար, Աստրիոյ արտաքին գործող Գախազարի երկօրեայ այցելութիւնը Երեւան, իսկ Սեպտեմբերի կը Գախազարի երեւանցի մէջ կազմակերպել շրջանի անվտանգութեան եւ կայունութեան հարցերու շուրջ սեմինար մը՝ երկրպագու եւ շրջանի երկիրներուն մասնակցութեամբ: ԵԱԿԻ Երեւանի գրասենյակի բացումէն ետք այս մամլոյ ասուլիսը առաջինը էր, որով ղեկավար Ռոյ Ռիվ տեղեկութիւններ փոխանցեց գրասենյակի պատասխանատու Երեւան ընթացքին անոր ունեցած գործունեութեան մասին:

Յայտնեց, որ այժմ աշխատանքներ կը տարուին Հայաստանի ընտրական օրէնսգիրքի բարելաման եւ մարդկային իրաւանց պաշտպանի հաստատութեան ձեւաւորման ուղղութեամբ: Գրասենյակին մէջ ստեղծուած է աշխատանքային խումբ մը՝ միջազգային կազմակերպութիւններու՝ Դրամական Միջազգային ֆոնտի, Համաշխարհային Դրամատան, Հայաստանի մէջ Միացեալ Արհագնող ղեկավարներու ղեկավարման, Ֆրանսայի ղեկավարման եւ Գերմանիոյ ղեկավարման Գերկայացուցիչներուն մասնակցութեամբ: Ռոյ Ռիվ նաեւ յայտարարեց, թէ ԵԱԿԻ Երեւանի գրասենյակը պիտի օգնէ Հայաստանի, կաշառակերութեան եւ վարչական ապակառուցի դեմ պայքարին մէջ:

ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ ԴԻՄՈՒՍ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆԷ ԴԱՐԱԲԱՆԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԿԱՆԻՆ

Երկուշաբթի, 6 Յունիսին, յրազրող Վահրամ Աղաջանեանի քոչոր Սուսաննա Աղաջանեան ղիմում ուղղած է Լեռնային Ղարաբաղի գլխաւոր դատախազին՝ պահանջելով քրէական պատասխանատուութեան ենթակել Ստեփանակերտի քաղաքային դատարանին նախագահ Նայիրի Յակոբեանը՝ Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի քրէական օրէնսգիրքի 191 (ակնյայտ ապօրինի դատաւարութեան կազմակերպում) եւ 182 (պաշտօնական դիրքի չարաչառում) յօդուածներուն համաձայն:

Սուսաննա Աղաջանեանի ղիմումին մէջ նշուած է, թէ Նայիրի Յակոբեանի արձակումը՝ Վահրամ Աղաջանեանի ձեռքարկածն որոշումը յանգեցուցած է հիւանդ մօրը մահուան: Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի քրէական դատաւարութեան օրէնսգրքի 431-րդ յօդուածը կրնայ, որ դատարանը պիտի չ'երեք միտումը յետաձգէր որոշման յրազրողները, հաշտու անկեղծ, որ պատիժի նախապայ կերել կրնայ «ծանր հետեւանքներ յաւաքանքի դատապարտեալին կամ անոր ընտանիքին համար»: Օրին Վահրամ Աղաջանեան ու իր պաշտպան փաստաբանը դատարանին տեղեկ պահած են Աղաջանեանի մօր առողջական ծանր վիճակին մասին:

Միւս կողմէ, յրազրող Վահրամ Աղաջանեան Լեռնային Ղարաբաղի գերագոյն դատարանին նախագահ Նիքոլայ Դադայեանին յղեց ղիմում մը, ուր կը պահանջէ անյապաղ հրաւիրել գերագոյն դատարանի դատական խորհուրդի նիստ եւ վերանայել գերագոյն դատարանի որոշումը եւ ամրապնդել արդարացուն գինը:

Դադայեանին հասցեագրուած ղիմումին մէջ Վահրամ Աղաջանեան պահանջած է նաեւ իր ընտանիքին հասցուած վնասի փոխհատուցում:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍ.

Mini Component system

AKAI TX-725K

Գին՝ 299\$

Պորճ Համուտ - Ջաղաքապետարանի հրապարակ, ՀԵՈՒՉԱՅՆՆ՝ 01-241000
2րդ մուտք, Սանթրոյ Դյանքոյէն: Կարատունը ապահովուած:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԿԸ ԿՈՐՄՆՑՆԵՆՔ

Այս թղթակցությունը լույս տեսած է 2000թ թիվին մէջ:

Ամերիկացի թուրքերուն մօտ գգալի է որոշ մտահոգութիւն ինչ կը վերաբերի Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչումին համար ամերիկահայութեան կատարած աշխատանքներուն: Բայց, անհրաժեշտ է ընդգծել, որ անոնք, ինչպէս նաեւ Թուրքիոյ պատասխանատու շրջանակները ոչ միայն կը շարունակեն ուրանալ ոճիրը այլեւ, կը յամառին փնտռել պատմութիւնը խեղաթիւրող՝ «մասնագէտներ, համալսարաններ եւ կազմակերպութիւններ» ինչպէս նաեւ անուղղակի ճնշումներ բանեցնող եւ կաշառող՝ «առեւտրական ընկերութիւններ»:

Միացեալ Նահանգներ ընկող թուրքեր կրթեն թէլ այսպէս կոչուած ցեղասպանութեան ճանաչում ապահովելու հայկական համայնքին գործունէութիւններու եւ կը թուի թէ Թուրքիան չ'անդրադառնար կացութեան յրժուեան:

Թուրք-ամերիկեան ընկերակցութիւններու համագումարի նախագահ Թուրք Զուպուքու, որ Անգարա կը գտնուի կառավարութիւնը եւ Թուրքիոյ տարբեր հաստատութիւնները կացութեան իրազեկ պահելու, ըսաւ թէ իրենք կը փորձեն կրու-

ւել հայկական լույսին դէմ եւ շարունակեց:

«Սակայն, մենք փամփուշտ չունինք: Հակառակորդ կողմը շատ գորաւոր է. անոնք մեր դէմ կը հանեն մասնագէտներ, վկաներ եւ փաստաթուղթեր: Ինչ կը վերաբերի մեզի, մենք չենք կրցած ճարել Թուրքիոյ անկրկնէն կուռը (կուսամարտիկ Ա.Պ.) նոյնիսկ մէկ մասնագէտ»:

Զուպուքուն շեշտեց, որ Յեղասպանութեան պահանջը սկսած է ընդունելի նկատուելի նահանգային մակարդակի վրայ եւ եթէ գայն ճանչցող նահանգներուն թիւը հասնի 30ի ապա ան կրնայ ներկայացուիլ Ներկայացուցիչներու Տան. ան աւելցուց՝ «Մենք այս պատերազմը կ'որսընցնելու վրայ ենք. ան անցած է մերձէլ անդին»:

Կիւլէր Քոքնար՝ համագումարին գործադիր տնօրէնը ըսաւ, որ կառավարութիւնը կրնայ խօսիլ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան հետ բայց նահանգային մակարդակի վրայ անոր ընելիքը սահմանափակ է. ան ըսաւ՝ «Ասոր դէմ միայն նահանգային մակարդակի վրայ կուռելիք սխալ է. կուռը պէտք է տարածուի արմատներէն (ժողովրդային մակարդակ) «Ա.Պ.»: Մասնագէտներ, համայնարաններ, առեւտրական ընկերութիւններ (հաւանաբար ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններ) պէտք է անցնին գործի»:

ԱՂՉ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՄԻՋԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԿՈՒՄԲԻ ՏՈՒՅԱԼՆԵՐՈՒՆ ԼԱՄԱՁԱՅՆ՝ ԸՆՅԱՍՍԱՆ ԿԸ ԳՐԱԷ ՎԵՐՋԻՆ ԴԻՐԸ՝ ԱՌԵՏՈՒՐԻ ԱՃ ԱՐՁԱՆԱԳՐԱԾ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԶԱՐՔԻՆ

Անկախ Պետութիւններու Համագործակցութեան (ԱՊՀ) վիճակագրական միջկառավարական յանձնարարները հրատարակած տուեալներուն համաձայն, այս տարուան առաջին եռամսեակին ԱՊՀի անդամ երկիրներու արտաքին առեւտուրը աճ արձանագրած է:

Տուեալներուն համաձայն, անցեալ տարուան նոյն ժամանակաշրջանի համեմատութեամբ 158 առ հարիւրի աճ արձանագրած է Ազրպէյճանի արտածոււր՝ հասնելով 314,1 միլիոն տոյարի: Ազրպէյճան կը գրաւէ առաջին դիրքը: Իսկ երրորդ դիրքը գրաւող Վրաստանի արտածոււրը 62 պիւ հարիւրի աճ արձանագրած է՝ հասնելով 60,7 միլիոն տոյարի: Հայաստան կը գրաւէ վերջին դիրքը: Անոր արտածոււրը հասած է 57,2 միլիոն տոյարի՝ արձանագրելով 13 առ հարիւրի աճ: Բացառութիւն կը կազմէ Խորհրդային տան, ուր արտածոււրը 15 առ հարիւրի անկում արձանագրած է:

Ներածոււր ուղղութեամբ Ազրպէյճան, որ կը գրաւէ երրորդ դիրքը, 39 առ հարիւրի աճ արձանագրած է: Անոր ներածոււրը հասած է 295 միլիոն տոյարի: Հինգերորդ դիրքը գրաւող Հայաստանի ներածոււրը հասած է 197,8 միլիոն տոյարի՝ արձանագրելով 14 առ հարիւրի աճ: 10 առ հարիւրի աճ արձանագրած է նաեւ Վրաստանի ներածոււրը՝ հասնելով 151 միլիոն տոյարի: Իսկ Չապատանի եւ Խորհրդային տանի մէջ ներածոււրը անկում արձանագրած է:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՅԻՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՔԱԳԱՔԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԹԵՄԱՆԵՐՈՎ ՄՐՅՈՒՄ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբը ճախածեցած էր Երեւանի Պետական համալսարանի եւ Հրաչեայ Աճառեանի անունը համալսարանի նստանոցներուն մասնակցութեամբ մրցում մը՝ միջազգային յարաբերութիւններու եւ քաղաքագիտութեան հետ աղընջուող քանի մը թեմաներով: 7 Յունիսին յայտարարեցան մրցումին արդիւնքները եւ յանձնուեցան մըրցանակները:

Մրցանակներու յանձնման արարողութեան ընթացքին խօսք առաւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան եւ ընթացքը, որ արեւմտեան երկիրներուն մէջ մամուլով կատարուող քաղաքական վերլուծումները քննապէս կը նպաստեն այդ երկիրներու արտաքին քաղաքականութեան մշակման եւ, Հայաստանի մէջ եւս այդ փորձը պէտք է կիրարկուի այսպիսի մրցումներու ձեւով:

Այնուհետեւ նստանոցներուն յանձնուեցան մրցանակները: Ազգային Ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբի նախագահ Յ. Յովհաննիսեան շեշտեց, որ մրցանակակիրներուն մէջ կը գերակշռէր աղջիկներու թիւը: Երեւանի Պետական համալսարանէն 11, իսկ Հրաչեայ Աճառեանի անունը համալսարանէն 7 ուսանողներ ստացան մրցանակներ եւ պատուոյ գիրք:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՆԱՎՅԻՆԱՅԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԴԱՏԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀԵՐՔԵՆ

Վրացական «Տր Ճոբ»-ը թուրքեր կը հարցազրուի որ Վրաստանի պատրիարքութիւնը եւ Ախալցխայի շրջանային դատախազութիւնը հերքած են յրատուական միջոցներու հրատարակած այն տուեալները, թէ Նինոս միւնտա շրջանի Յոքա գիւղին մէջ ըրախումբեր տեղի ունեցած են հայերու եւ վրացի հոգեւորականներուն միջեւ:

Ախալցխայի շրջանային դատախազը ըսաւ, որ միջադէպը տեղի ունեցած է երկու երիտասարդներու միջեւ, եւ ոչ թէ՛ տեղացիներու եւ հոգեւորականներու:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԻՐԱՆ ԿԸ ՔՆՆԱՐԿԵՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿՈՐԾԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՅԵՐ

7 Յունիսին Երեւանի «Արմենիա» պանդոկի դահլիճին մէջ իր աշխատանքը սկսաւ Հայաստանի, Իրանի եւ Յունաստանի արդիւնաբերութեան, արհեստագիտութեան եւ տնտեսութեան կոմիտէի երկրորդ նիստը:

Նիստին քննարկուեցան դրամատուային, փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրութեան, ինչպէս նաեւ առեւտուրի եւ արդիւնաբերութեան բնագաւառներուն մէջ համագործակցութեան խնդիրները: Այնուհետեւ կողմերը ստորագրեցին այդ բնագաւառներուն մէջ եռակողմանի համագործակցութեան մասին յուշագիր մը:

Յուշագրին մէջ ընդգրծուեցաւ, թէ կայ քաղաքական կամքը տնտեսական համագործակցութեան համար եւ պէտք է համակարգել իւրաքանչիւր երկրի օրէնքները, որոնք կը վերաբերին առեւտուրին:

Յուշագրով նաեւ կոչ ուղղուեցաւ միացուած ծրագիրներ մշակելու քիմիական գեղերու եւ շինարարական մտերմութիւններու:

Նիստին մասնակցող խումբ մը իրանցի գործարարներ արաքաղկեցիներ սարքերու արտադրութեան սկսիլ յունական եւ արեւմտեան գործընկերներու մասնակցութեամբ:

Անցնող տարուան ընթացքին, Հայաստան - Իրան առեւտուրը հասած էր 110 միլիոն տոյարի. մինչ Յունաստան - Հայաստան առեւտրական փոխանակումը շատ աւելի փոքր տարողութեամբ եղած է:

Յոյն պատմաբանութեան ղեկավար Վասիլիոս Բանցլաքիս ըսաւ, թէ քաղաքական գործակցութիւնը շատ աւելի դիւրին է, քան տնտեսականը, որովհետեւ գլխաւոր դժուարութիւնը կը կայանայ երեք կողմերուն շահերը գոհացնող ծրագիրներու յստակացման մէջ:

ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԻՆՉ ՄՈՏԷԼՆԵՐ ԵՆ ՄԵՋ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ ԳԵՐՏԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Քլինթըն - Փութին հանդիպման շուրջ մեր մամուլի ցուցաբերած բուռն հետաքրքրութիւնը եւ Ղարաբաղեան հիմնահարցի հանգուցալուծման վրայ նրա հնարաւոր ազդեցութիւնը ճշդելու փորձերը յստակեցնում են Հայաստանի համար շարունակուող ռուս-ամերիկեան մըրցակցութեան իրական բովանդակութիւնը:

Իրականում Ղարաբաղեան հիմնահարցը այդ մրցակցութեան պատճառը չէ, այլ նրա սրման շարժառիթը եւ այն լծակներից մէկը, որի միջոցով Հըրազին կարելի է պարտադրել համապատասխան կողմնորոշումներ: Իսկ պատճառներն այնքան խորն են, որ անկասկած չեն կարող վերանայլ ու հարթուել անգամ ռուս-ամերիկեան յարաբերութիւնների լիակատար բարելաման պարագայում: Այդ պատճառով, որքան էլ դա տարօրինակ է, շատ աւելի դիւրին է գուշակել Ղարաբաղեան հիմնահարցի հանգուցալուծման շուրջ ապագայում կողմերին ներկայացուելիք առաջարկութիւնները, բովանդակութիւնը եւ այդ առաջարկների կեանքի կոչուելու հետեւանքները, քան պարզել, թէ ռազմավարական ի՞նչ հետեւանքներ կ'ունենայ ռուսական կամ ամերիկեան փոխբացատրող ռազմավարական ծրագրերից ու նպատակներից մէկն ու մէկի իրականացումը եւ մեր, եւ ողջ շրջանի համար:

Քանի որ մենք գործ ունենք հեռահար նպատակներ հետապնդող ռազմավարութիւնների բախման ակնյայտ փաստի հետ, աւելի կարելու ու սկզբունքային է այն հարցը, թէ ի՞նչ տեղ ու դեր է վերապահոււմ դրանցից իւրաքանչիւրի մէջ Հայաստանին ու հայրութեանը: Այդ խընդիրն աւելի քան կարելու է նաեւ այն պատճառով, որ անկախութեան վերջին 10 տարիների ընթացքում Հայաստանի տնտեսութիւնը գարգացել է հիմնականում ամերիկեան դեղատնտեսի, իսկ ուժային-պաշտպանական ոլորտն ու քաղաքական համակարգի մշակակալի մասը ռուսական աջակցութեան եւ ազդեցութեան միջոցով: Սակայն դա մեզ համար եղել է աւելի շատ ոչ թէ ռազմավարութեան ընտրութիւն, այլ մարտավարական խաղի միակ հնարաւոր տարբերակ:

Գերտրութիւնների ռազմավարական նպատակներում առկայ հակասութիւնները վերջին 10 տարիների ընթացքում վեր են հանել նրանց ծրագրերի ընդհանրութիւններն ու տարբերութիւնները: Ակնյայտ է, որ դրանք երկուսն էլ նոր գաղութատիրական համակարգերի ձեւաւորման տարբեր մոտէլներ են: Սակայն Արեւմուտքի (հիմնականում Միացեալ Նահանգների) վերջին 10 տարիների իրականացրած տնտեսական ծրագրերի վերլուծութիւնը յստակօրէն ցոյց է տալիս նոր գաղութատիրութեան ամերիկեան մոտէլի Հայաստանում կիրառելու հետեւանքների պատկերը պարտեթրի ու փոխառութիւնների տրամադրում փոշիացման հեռանկարով, արհեստագիտական ներուժի քայքայում, դրամատուային եւ առեւտրամատակարար քաղցրեմիութեան դիրքերի ուժեղացում եւ արտադրողների դուրսմղում, գիտական ներուժի ոչընչացում եւ արտահոսք: Այս բնորդի կիրարկման հետե-

ւանքով ներկայումս ճաշակոււմ ենք դեռեւս վաղ հատուցման փուլում գտնուող «պտուղների», իսկ տարիներ անց այդ մոտէլի ազդեցութիւնը դառնալու է անյարգա-հարելի:

Այս համատեքստում, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղեան հիմնահարցի կարգաւորման եւ շրջանային ուղիների վերաբացման շրջագծում Միացեալ Նահանգները խոստանում են իրականացնել խոշոր միջոց 3 միլիարտ տոյարի ներդրումներ Հայաստանի տնտեսութեան մէջ: Սակայն տնտեսական քողի տակ առաջարկուող եւ իրականում քաղաքական բնոյթ ունեցող այս խաղաթուղթը անկասկած չի շօշափելու Հայաստանի տնտեսութեան այն հիմնական ճիւղերը, որոնք կապուած են ծանր արդիւնաբերութեան երկրի պաշտպանութեան հետ եւ ուղղուելու է հիմնականում Հայաստանում արթնացող տիպի բաց առեւտրամիջնորդական հասարակութիւն ստեղծելու նպատակներին: Նման հասարակութիւնը չի կարող ապահովել արհեստագիտական ինքնուրոյն քաղաքականութեան իրականացումն էլ ազգաբնակչութեան մեծ զանգուածների կենտրոնացումը հայրենի հողի՝ վրայ:

Նոր գաղութատիրութեան ռուսական մոտէլը Հայաստանում վերջին 10 տարիների ընթացքում հիմնականում դրսեւորուել է ռուսական ՌԱՀԻ եւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան համագործակցութեան առանձին, չհամակարգուած փորձերի տեսքով: Սակայն ներկայումս ՌԱՀԻ արհեստագիտական վերագիծման աւարտը եւ դրան համընկնած ռուսական իշխանափոխութիւնը առաջարկում են սկզբունքօրէն խոր խորհրդեր ինչպէս ողջ Անդրկովկասի, այնպէս էլ Հայաստանի համար: Դրանց համատեքստում կարելու են Հայաստանի արդիւնաբերութեան հիմնական ճիւղերի եւ մեր երկրի արհեստագիտական առաջընթացն ու պաշտպանութեան կողմերը պայմանաւորող ոլորտների վերագործարկումն ու համագործակցութիւնը ռուսական համապատասխան ձեռնարկութիւնների կամ նախարարութիւնների հետ, ճանապարհների բացումը, միջազգային ֆինանսական կազմակերպութիւնների ազդեցութեան չէզոքացումը Հայաստանի վրայ: Այդ տիպի արհեստագիտական հասարակութիւնը, որը հիմնոււմ է համագործակցութեան կաշու սկզբունքների վրայ, շատ աւելի սրտամտ է մեզ, քան ֆինանսների տրամադրումը նրանց մշակակալի մասի փոշիացման կամ սոսկ թթթեւ ու սննդի արդիւնաբերութեան գարգացման համար:

Ուստի առաջարկուող մոտէլներից որքան էլ նրանք իրենց հիմքում ունենան նոր գաղութատիրական նպատակներ, որպէս հիմնական, բազային տարբերակ ընտրելու համար ռուսականը շատ աւելի ձեռնոււմ է թէ աշխարհաքաղաքական, թէ ժողովրդագրական, թէ արհեստագիտական, եւ թէ ազգային - քաղաքական նկատուումներով:

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
«Հայոց Աշխարհ»

ՔՆՆԻՉՆԵՐ ՈՒ ԴԱՏԱԻՈՐՆԵՐԸ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ

Ես սեմ միայն շարունակ ամբողջ երկիրը քննարկում է Հոկտեմբերի 27ին Ազգային Ժողովում տեղի ունեցած հասրեկներին: Այս փաստը որբերգական լինելուց գատ, նաեւ նոր տխուր դիմագծեր է յաւելում մեր շփոթահար պետութեան կերպարին:

Մամիս շարունակ երկիրը մեծ փորձութիւններ ապրեց՝ մշտապէս գտնուելով քաղաքական ու տնտեսական անդունդի եզրին, որից այն կողմ համրեղհանուր քառսն էլ, անհամաձայնութիւնը եւ արտագաղթի նոր ալիքը: Սակայն այդ ամէնը կարող էր եւ չլինել, եթէ կատարանը եւ գիտնուորական դատախազութիւնը, որը երկրագահներն ընտրեցին իրրեւ քննչական ամենապատահելի մարմին (այն պիտաւորում էր Գ. Ջհանգիրեանը, որը երբեք գում էր գլխաւոր դատախազի պաշտօնի մասին), բարեխղճօրէն կատարելին իրենց գործառութիւններն օրէնքի շրջանակներում:

Սակայն նրանք դուրս եկան այդ շրջանակներից այն ժամանակ, երբ ստորագրուեցին «Լոկոս» կենտրոնի տնտրէն Նախիր Բաղաբեանի, Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Մուշեղ Մովսիսեանի, նախագահի խորհրդական Ալեքսան Յարութիւնեանի, Ազգային Հեռուստատեսութեան տնօրէնի տեղակալ Յարութիւն Յարութիւնեանի կալանման հրամանները: Այսօր չենք ուզում խօսել այն մասին, թէ այդ եօք այդ մարդկանց դէմ ուղղուած ցուցմունքներ կորցել էին Նախիր Յունանեանից այն մասին, որ նրանք, իբր, մասնակից են խորհրդարանում տեղի ունեցած արիւնտո հաշուեյարդարին: Ասենք միայն, որ ձեռքարկութիւնն իրականացրին՝ կոպտօրէն խախտելով օրէնքը, քանզի ՎՊԵ ընդունեցին միայն Նախիր Յունանեանի ցուցմունքները: Հաւատացին մի մարդու, ում յանցաւոր գործողութիւնները կատարեցին հարիւրաւոր վկաների աջի առջեւ, եւ առանց պէթ մէկ օրինական ապացոյցի կայանեաներին գրբպարտուած մարդկանց ու ամիսներ շարունակ պնդում էին, թէ կտել են մեղաւորներին: Չնայած պարտաւոր էին առաջնորդուել շատ հասարակ ու ճշգրիտ չափաիւններով, որոնք չեն աւելում գագաթունեքների հետ, այն է՝ ապագոյցի առկայութիւնը կամ դրա բացակայութիւնը:

Ապացոյցներ չկային ձեռքարկման օրերին, չկան նաեւ այսօր, երբ յանցակազմի բացակայութեան պատճառով կասեցուած է Ալեքսան Յարութիւնեանի եւ, անկասկած, օրերս կը կասեցուի նաեւ Յարութիւն Յարութիւնեանի, Մուշեղ Մովսիսեանի եւ Նախիր Բաղաբեանի քրէական հետաքննութիւնը: Զինուորական դատախազութիւնը եւ Արարիկը, Քանաքեւ - Զէյթուն համայնքի դատարանը հրաժարոււմ է կալանքի տակ պահել նրանց:

Այսօր, ասում են, Յունանեանը տալիս է այն մարդկանց անունները, ովքեր ցուցմունքներ են կորցել իրենց, օրինակ, քննիչ Աշոտ Եղորեանի, գիտնուորական դատախազ Գագիկ Ջհանգիրեանի անունները: Այս մարդկանց անունները շրջանառոււմ էին նաեւ Յարութիւն Յարութիւնեանի եւ Մուշեղ Մովսիսեանի փաստարանների բողոքներում, որոնք կասեցու է նրանց քննչական անօրինական միջոցներին ու ձեռնմանքի մասին, ներառեալ ֆիզիքականը, որ կիրառուել է իրենց պաշտպանեալների նկատմամբ: Նշանակում է, նրանք միակողմից հաստատագրուած տրամաբանութեան համակարգից հաստատագրուած են Գագիկ Ջհանգիրեանը պէտք է ձեռքարկուեն նրանց դէմ տրուել են մի քանի ցուցմունքներ: Ապացոյցները, ճիշդ է, դեռեւս չկան,

բայց չէ՝ որ դրանք «մարտուքներ են»: Նոյնը վերաբերել է նաեւ Արարիկը, Քանաքեւ - Զէյթուն համայնքի դատաւորներ Գուր Առաքելեանին եւ կարէն Ստեփանեանին, որոնք համաձայնութիւն էին տուել չորս հոգու կայանման վերաբերեալ՝ դրա համար որեւէ հիմք չունենալով, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ անհամեր իրենց որոշմամբ երկարաձգել են նրանց կալանքի տակ պահելու ժամկէտը: Նոյնը վերաբերում է նաեւ Վճառակի դատարանի դատաւորներին, որտեղ յայտնապէս անմեղ մարդկանց փաստարանները բողոքարկել էին առաջին ատեսանի դատարանի որոշումները:

Երբ Նախիր Յունանեանը հրաժարուեց գրպարտուած չորս հոգու դէմ տուած իր ցուցմունքներից, դրանով իսկ անյայտացաւ հիմնաւորման պատճառը, որով դատախազութիւնը եւ դատարանը շնականօրէն, լկտիօրէն պահում էին նրանց կալանքի տակ՝ մոլորութեան մէջ պցելով հասարակական կարծիքը: Երբ քննչական մեկուսարանից դուրս եկաւ Ալեքսան Յարութիւնեանը, բանավէճ սկսուեց՝ երբ էր դատարանը ճիշդ՝ այդ մարդկանց ձեռքարկելու, թէ՛ նրանց ապատ արձակելով:

Բանավէճին մասնակցում էր նաեւ նախագահը: Նա կարծիք յայտնեց, որ կարելի է հասկանալ դատարանին, քանի որ սեւ Հոկտեմբերից անմիջապէս լետոյ, շատ ծանր միջոցներ կը ստեղծուել: Եւ, ի հարկէ, այս կարծիքի հետ ոչ մի դէպքում չի կարելի համաձայնել:

Եթէ դատախազութիւնը եւ դատարանը ընդունակ են ինչ-ինչ քաղաքական ուժերի պատուէրներ կատարել, ապա այդ ինչ դատախազութիւն է եւ ի՞նչ դատարան: Եւ ո՞ւմ համար են գործում դրանք:

Բարեխղճօրէն աշխատելու դէպքում նրանք էլ ինչ կարող մոլորուել (եթեւորում է, որ խօսքը

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՒՂԵՂՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ՀԱՃԵԼԻ ԲՈՒՆՏԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աւելի լաւ կ'իշխես երբ տիրապետուողը չի գլխակցիր իր երկրակառուցմանը: Գաղութներու հոյատակները եւ ճնշողները գլխակցնելու փոխարաքերու թիւերը հիմնուած չէ միայն ուժի գերակայութեան վրայ: Գրաւոր փութիւն կը շարժուի միտքերուն իշխելու ժամը: Այս պատճառով է, որ երկարակեցողութեան ձգտող սրբէ: կայսրութեան համար, հեռահար իմաստով մեծ գրաւականը հոգիներուն տիրապետութիւնն է:

Պատմութեան ընթացքին՝ ցեղասպան (հընդիկներուն դէմ), ստրկատեր (Աֆրիկէի սեւերուն դէմ), ծաւալական (մեքսիկացիներուն դէմ) եւ գաղութատեր (փոքրաթիւքիներուն դէմ) Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները վրաստանաբար յոգնած իրենց չափազանցալ բըրտութեան աշխատանքը կը ձգտէ խաղաղօրէն տեղաւորուիլ բոլոր ոչ-ամերիկացիներուն ուղեկցներուն մէջ եւ հրապուրել անոնց սրտերը:

Տարօրինակ կերպով այս կայսերական ծրագրին ամենատարբեր դիմումները ցոյց կը տըրելի Արեւմտեան Եւրոպայի մէջ մտնելու եւ առաջադրական պատմութիւնը Միացեալ Նահանգները ծնան առաջին ժողովրդավարական յեղափոխութեան, 1776-ին. ֆրանսական յեղափոխութեան 13 տարի առաջ: Կան նաեւ պատմական պատճառներ. Եւրոպական ոչ մէկ ուղեւորութիւն - բացառութեամբ Անգլիոյ, 18րդ դարուն եւ Սոյանիոյ, 19րդ դարուն - Ամերիկային չէ հակադրուած ուղեկցի առեւտրական: Ընդհանրապէս, «ազատութեան երկրին» ան ընդունած է միլիոններու պարտականութեան երեւոյթներ իսկ երկու համաշխարհային պատերազմներուն (1914-1918 եւ 1939-1945) վարուած է իբրեւ բարեկամը Հին Ցամաքամասին, վճարակներով միջամտելով ինքնուրուարտ ազատութիւններուն եւ ընդդէմ՝ ռազմապաշտ կամ ֆաշիական ուժերուն:

1989-1991-ին Խորհրդային Միութեան դէմ Պաղպաղեցող Ամերիկայի շահեցած *ճորտութիւն*, սառը հետեւեցաւ Պերլինի Պատին փլուզումը եւ Կեդրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպայի վարչակարգներուն ժողովրդավարականացումը:

Աշխարհաբար պաշտպան իմաստով Միացեալ Նահանգները կը գտնուին այնպիսի գերակայ դիրքի մը վրայ. որոնք նմանը ոչ մէկ այլ երկիր չէ տեսած: Անոնց ռազմական ուժը չափազանց է. անոնք ոչ միայն հիւլեական եւ անշարժեցողական այլ նաեւ ծովային առաջնային ուժն են: Արեւելեան, որ առաջնական նաւատորմային ուժն էր կրկնակողմնային բոլոր ուղեկցներուն եւ գլխաւոր ծովերուն մէջ ինչպէս նաեւ ռազմական, մատակարարումի եւ լոգիստիկական կայաններ, բոլոր ցամաքամասերուն վրայ:

Միայն ռազմական ուսումնասիրութիւններու համար փերականը կը ծախսէ մօտաւորապէս 31 միլիարտ տոլար, այսինքն Ֆրանսայի պաշտպանութեան ամբողջ պիւտճեին հաւասար գումար մը: Զինակալ գետնի վրայ, ան քանի մը սերունդի (նոր զիւտերու) առեւտրութիւն ունի, անոր գլխակալ ուժերը (1,4 միլիոն զինուոր) կըր-

նան ամէն ինչ հանչնալ, ամէն ինչի հետեւիլ եւ ամէն ինչ լսել. որեւէ միջազգային մէջ՝ օդին մէջ, հողին վրայ թէ ջուրին տակը: Անոնք գրեթէ ամէն ինչ կրնան տեսնել առանց տեսնուելու եւ կրնան առանց վտանգուելու թիրախ մը քանդել, ցերեկին թէ գիշերը. մեծ ճշգրտութեամբ: Ուշիկները նաեւ ունին տեղեկատու գործակալութիւններու տպաւորչ շարք մը՝ Կեդրոնական Տեղեկատու Գործակալութեան (CIA), Ազգային Անվտանգութեան Գործակալութիւն (NSA) Ազգային Հետազոտութեան Գրասենեակ (NRO) եւ Պաշտպանութեան տեղեկատու գործակալութիւն (DIA). որ կ'աշխատին աւելի քան 100 հազար մարդ եւ որոնք ուղեւորները աւելի է 26 միլիարտ տոլարէն: Անոր լրտեսները կը գործեն ամէն տեղ անընդմէջ. բարեկամներուն թէ թըշնամիներուն մօտ. անոնք կը գողնան ոչ միայն դիւնազնային տակաւ եւ ռազմական գաղտնիքներ այլ նաեւ՝ ճարտարաւեստի, արհեստագիտութեան եւ գլխակալ տեղեկութիւններ:

Արտաքին քաղաքականութեան ճակատին վրայ ամերիկեան գերուժն է, որ կը վարէ միջազգային քաղաքականութիւնը եւ կը վերահըսէ տագնապները բոլոր ցամաքամասերուն վրայ, քանի որ ան շահեր ունի ամէն տեղ եւ միակ է. որ տակաւին կրնայ շարժուելը կատարել երկրագնդային խաղաղաշտին վրայ՝ Մեքսիկոյ Արեւելքէն՝ Բոսնիոյ, Թիմորէն՝ Թայլանդ, Փայլաստանէն՝ Կովկաս, Բոնկոյէն՝ Անկոլա, Բուրնայէն՝ Բոնոմոլիա:

Ուշիկները կ'իշխեն վճարուած դեր ունի նաեւ աշխարհի ընթացքը ճշգրտ գաղմկող մանի հաստատութիւններուն մէջ՝ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան, ե7 (ամէնէն աւելի ճարտարաւեստականացած եօթը երկիրներու իմբաւորում), Միջազգային Գրաստական Ֆոնդ, Համաշխարհային Գրամատու, Համաշխարհային Առեւտրի Կազմակերպութիւն, Տնտեսական Համագործակցութեան եւ Զարգացումի կազմակերպութիւն եւ Հիւսիսային Ատլանտեան Ռիտի կազմակերպութիւն՝ ՕԹԱՆ:

Բայց, ժամանակակից իմաստով կայսրութեան մը գերակայութիւնը այլեւ չէն չափեր միայն ռազմական եւ դիւնազնային առաւելութիւններով. Ամերիկայի ապահոված է նաեւ գիտութեան վրայ տիրապետութիւնը: Ան, ամէն տարի կը ներշնչէ տասնեակ հազարաւոր «ուղեղներ» (ուսանող. գիտաշխատող. վկայեալ) աշխարհի միւս մասերէն. անոնք կու գան դեպի իր համալսարանները, գիտաշխատանքները կամ ձեռնարկութիւնները: Այս պատճառով, ան, անցնող տասը տարիներուն կրցած ձեռք բերել նույեւան 19 մրցակալ (26-ի վրայ)՝ բնագիտութեան, 17 (24-ի վրայ)՝ բժշկութեան եւ 13 (22-ի վրայ)՝ քիմիագիտութեան մէջ:

Միացեալ Նահանգները ամառակիր գերակայութիւն ունին նաեւ տնտեսական ցանցներուն հակաշտիկ մէջ. իրենց 1999-ի Ներքին խառնարտարութիւնը՝ 8,683,4 միլիարտ տոլար աւելի քան վեց անգամ է Ֆրանսայի Ն.Ս.Ա.ին (1,346,6 միլիարտ տոլար): Տոլարը կը պահէ իր դիրքը իբրեւ գերագոյն դրամակիշ, ան օգտա-

գործող գրամն է արժուքային գործառնութիւններու 83 առ հարիւրին պարագային: Նիւ Եորքի սակարանը ելեմտական աշխարհի տիեզերական չափանիշն է եւ անոր ցնցումները, ինչպէս անցեալ Ապրիլ ամսուան Նաստաքիեյեւէջը, սարսուռներ կը պատճառեն երկրագունդին: Եւ վերջապէս ելեմտական շուկաներուն վրայ իշխող ամերիկեան ֆոնդներուն հարուածող ուժը կը խեղդացնէ համաշխարհային տընտեսական ոլորտին բոլոր դերակատարները:

Ամերիկայի նաեւ առաջին ուժն է *կուլտուրայի* աշխարհին մէջ. ան կը տիրապետէ արհեստագիտական նորարարութիւններուն, բուսային ճարտարաւեստի եւ ամէն տեսակի, նկարական թէ անկուր, հեռահար ծրագրումներուն եւ տարածումներուն: Ան երկրին է ցանցին (web), հաղորդակցութեան մ'արողութիւնը. «Նոր տնտեսութեան», *էլեկտրոնային* հսկաներուն (Միլլիոնաւոր, Այ. Պի. Էմ., Ինթել) եւ միջցանցի (*ինթըրնէթ*) աշխարհներուն (Շահու. Ամազոն, Ամերիքա օնլայն):

Բայց, ինչ պատճառով ռազմական, դիւնազնային կամ, տնտեսական եւ արհեստագիտական հման ճնշիչ գերակայութիւնը չի դրդեք յաւելեալ քննադատութիւն կամ ընդդիմութիւն: Որովհետեւ Ամերիկայի այս բոլորէն ետք ունի նաեւ գերակայութիւն մը մշակութային եւ գաղափարաբանական կաշտին մէջ: Ան երկարատեւ է ի վեր ունի բոլորին կողմէ յարգուած շատ մեծ մտաւորականներ եւ ամէն տեղ արդարօրէն հիացումներ արժանացող, բոլոր արհեստներուն պատկանող հսկայ ստեղծագործողներ: Ան ունի նաեւ խորհրդանշականի տիրութիւնը, որ ինչպէս կ'ըսէ Մաքս Աւերյէր իրեն կու տայ *«քարիսմատիք»* տիրապետութիւնը:

Բազմաթիւ բնագաւառներու մէջ Ամերիկայի ապահոված է բառերու, յղացանքներու եւ իմաստներու վրայ հակակշիռը, ան կը ստիպէ ըսել իր ստեղծած ինքնիշխան իր կողմէ առաջարկուած բառերով. ինչ կը տրամադրէ այն բանալիները, որոնք կը բոլորաբան մեկնաբանել իր կողմէ պարտադրուած առեւտրածինները եւ այս բոլորին համար, ան ունի մեծ թիւ մը ուսումնասիրական հաստատութիւններու եւ գաղափարներու շտեմարաններու (*թիւնք Բեքը*) որոնց կ'աշխատակցին հազարաւոր վերլուծողներ եւ մասնագետներ, եւ որոնք կ'արտադրեն տեղեկութիւններ իրաւական ընկերային եւ տնտեսական հարցերու մասին. նոր-ագտական մօտեցումին. համաշխարհային ցանցային եւ գործարար միջավայրին նպատակ տեսակցութիւնով: Անցնց, առատածնութեան ֆիլիսոփայութեան աշխատանքներուն մասին քարոզչութիւն կը կատարուի համաշխարհային չափերով:

Համոզումի այս ճարտարաւեստի գլխաւոր գործարանները Մանհաթէն հիմնարկը Պրոլիսկո հաստատութիւնը. Ամերիքան Էնթըրթէյնը հիմնարկը. Բարո հիմնարկը իրենց խորհրդատուներուն եւ զոյցներուն զանգըւածային կերպով կը հրաւիրեն լրագրողներ, դասախօսներ. պաշտօնեաներ եւ ղեկավարներ, որոնք, յետոյ ամէնուրեք կը տարածեն լաւ խօսքը:

ՆԵՐԳԱՂԹ.

«ՇՆՈՒՆ ԴԻ ՍՈՎ»Ի ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆԸ

Լաճի մը մէջ Նիք Էպրոսթատ, մեկնելով ՄԱԿի «Աշխարհի բնակչութեան հեռանկարներ» 1999-ի տեղեկագիրին, կը ներկայացնէ հետաքրքրական տեսակէտ մը, թէ աշխարհի բնակչութեան թիւը պիտի կայունանայ 40 տարին՝ հասնելով 7,7 միլիարդի եւ, որ աւելի գարմանալի է, անկէ ետք պիտի սկսի նուազիլ:

Այս տեսակէտին մէջ տեղ չունին պատերազմները, համաճարակները կամ այլ աղէտներ: Անիկա հիմնուած է այն իրողութեան վրայ, թէ ներկայի բեղմնաւորման համաշխարհային չափանիշի արմատական անկումը պիտի շարունակուի: Զարգացած երկիրներու մէջ այդ պորտը 1950-ի չափանիշէ նուազած է կիտով: Նոյնն է պարագան աւելի նուազ գարգացած երկիրներու պարագային:

Ամերիկայի պարագային, պատմական այս փոփոխութեան շուրջ գարթնաբեր դանդաղ ընթացքի մէջ է: Երկար ժամանակ առաւ, մինչեւ որ ՊէՆ Ուաթընպըրկի ազդարարութիւնը «Մոնոնդի Սով»ի շուրջ տեղ գտնէ: 1987-ին հրատարակուած համաձայն իր գիրքին մէջ Ուաթընպըրկ կը խօսի Արեւմտեան բնակչութեան թիւի նուազումին մասին:

Եւրոպական ոչ մէկ երկրի մէջ բեղմնաւորման չափանիշը բաւարար չափով բարձր է՝ կարենալ պահպանելու համար անոր ընթացիկ բնակչութեան թիւը: Իտալիան, օրինակի համար, ներկայիս բոլոր ժամանակներու առաջին երկիրն է, որուն 80-էն վեր եղող բնակիչներուն թիւը կը գերազանցէ 20-էն վեր եղողներու թիւը: Պորտուգալացիները մէջ չունենալ 50-էն վեր 25 հոգի պիտի հաշուուի իւրաքանչիւր 5 տարեկանին վեր եղող բնակիչներուն թիւը կը գերազանցէ 20-էն վեր եղող մա-

Այսպէս, տեղեկատուութեան եւ արհեստագիտութեան ուժին յենելով Միացեալ Նահանգները երկրակներուն կրաւորական միջազգայնութեամբ կը հաստատեն բան մը, որ կարելի է կոչել՝ սլոյալի բնշում կամ՝ հանելի բունտի-րուրիւն. մասնաւոր, երբ այս ուժին կը միացալ մշակութային ճարտարաւեստի վրայ հակակշիռը եւ մեր երեւակաւութեան վրայ տիրապետութիւնը:

Հիանալի վարուելակերպով Ամերիկայի մեր երազներուն կը տրամադրէ հերոսներու բազմութիւնը մը, որոնք մեր Առեւտրական մտերմութեան մէջ կը խաղան Տրոյադայի Զիւռ դեր: Մինչ, օրինակի համար ինչ օտար շարժանկար կը գնէ 1% համեմատութեամբ, ան աշխարհը կ'ողողէ Հոլիվուտի արտադրութիւններով, հետտեսիլի շարժանկարներով, քարթունգով, *վիտո քլիփով* եւ Ակարագրող պատմութիւններով, տակալին, առանց յիշելու հագուելիք, խոհանոցի կամ քաղաքային հարցերու վերաբերող մոտէլները:

Նոր սրբութիւններուն պաշտամունքին տահարը ռոմըն է՝ առեւտրական կեդրոնը, բոլոր տեսակի սպառումներուն փառքին համար կանգնած մայր եկեղեցին: Երկրագունդին տարածքին, գնողական հեքի այս վարչերուն մէջ կը զարգանայ նոր գաղութները, որ կը կազմաւորուի շինելու հակակներու. առեւտրութեան, կուլտուրայի, նշանաւոր անուններու առեւտրներու, որմագղներու եւ տօներու (նկատեցէ՛ք Ֆրանսայի մէջ «հալլուսինի») կայծակնային տարածումը:

Այս բոլորին կ'ընկերակցի ընտրութեան ազատութեան եւ սպառողին ինքնիշխանութեան մասին գրաւիչ հառ մը, մրճահարուող ամենակալ եւ հայածիչ ծանուցումով (Միացեալ Նահանգներու մէջ ծանուցումներու տարեկան ծախսերու ընդհանուր գումարը աւելի քան 200 միլիարտ տոլար է), որ կը վերաբերի թէ այդանքներու եւ թէ խորհրդանշաններու: Մարքեթինգը այնքան կատարելագործուած է, որ կը փորձէ ծախել ոչ թէ առնու մը այլ՝ ինքնութիւն մը, ոչ թէ կեդրոնական տեղի մը այլ՝ անհատականութիւն մը մեկնելով այն սկզբունքէն ըստ որուն՝ ունենալ կը նշանակէ ըլլալ:

Ուրեմն ստիպողական կերպով պէտք է յիշել 1931-ին Ալտուս Հաքսլիի զգուշացնող կանչը՝ «յառաջդիմած արհեստագիտութեան ժամանակաշրջանին գաղափարներուն, մշակոյթին եւ մտքին համար ամենամեծ վտանգը աւելի հասանկան է, որ գալ ժողտաղէմ բշտամիէն քան թէ՛ սարսփ եւ տեսիլութիւն պատճառող հակառակորդէն»:

Որովհետեւ, խորհրդանշաններուն տերը դարձած ամերիկեան կայսրութիւնը այսուհետեւ մեղի կը ներկայանայ կախարհներու գրաւիչ երեւոյթով: Ան մեղի կ'առաջարկէ առատ հանդիպներ. զուարճութիւններ եւ «աչքի փոշի», այս նոր մագիստրոնողը դուրը հրելով կը մտնէ մեր միտքէն ներս եւ հոն կը սերմնէ գաղափարներ, որոնք մերը են: Ան այլեւ բնութեամբ չէ. որ թույլատուութիւն կ'ուզէ այլ՝ դիւրիւ բառերով, ոչ թէ հրամանով՝ այլ մեր համաձայնութեամբ. ոչ թէ պատիժի սպառնալիքով այլ՝ գրաւը դնելով մեր հանդիպ ծարաւին վրայ:

ԻՎԼԱՍԻՕ ՈՍՄՈՆԷ
«ԼԸ ՄՈՆԵՏ ՏԻՓՈՆՄԱԹԻԸ»

Մայիս 2000

Տասնամեակներէ ի վեր աշխարհի գերխճող-լաճ բնակչութեան հեռանկարը, ինչպէս նաեւ անոր հետ կապուած չքաւորութիւնը, բնական ազդիւրներու անբաւարարութիւնը եւ կենսոլորտային փոփոխութիւնը դարձած են խիստ մտահոգիչ հարցեր եւ թափանցած են քաղաքականութեան շուրջ, յատկապէս Եւրոպայի աշխարհին մէջ, բոլոր ինքնաբերարար կը համաձայնին. վճճեր կան այդ մէկը իրագործելու միջոցներուն շուրջ, սակայն այդ ինչերը՝ աւելի նուազ «կերակրելիք բերաններ» ունենալը, անվիճելի է:

Թերեւս պէտք է այդպէս լրջալ: 1997-ի աշնան «Պապիլի» ինքրիւսք ձին մէջ հրատարակուած յոգ-

ASHJIAN	
Summer 2000 Tours	
sales Agent for Armenian Airlines	
Երեւան 8 օր Հայէպէն Ա. կարգ պանդոկ 380\$	Երեւան 8 օր Պէյրութէն Ա. կարգ պանդոկ 430\$
Ռոտտ 8 օր 370\$ Կաթա 7 օր 600\$	
Մոսկուա եւ Փեթերսպուրկ 13 օր 995\$	
Անապա Փե Ծով Եւրասիական 2ըջան 395\$	
Մատրիտ Փորթուգալ 10 օր 1120\$	
Աթէն 6 օր 460\$, Փաթի 7 օր 720\$	
11-25 Օգոստոս Երեւան - Ղարաբաղ 850\$	
Իտալիա 9 օր 1550\$ Թունիս 8 օր 860\$	
Լոնտոն 6 օր 670\$ Ամերիկա 21 օր 2850\$	
Միքս 6 օր 620\$ Կիպրոս 5 օր 220\$	
7 օր c/s Queen Constantina Եւրոպա 7 յունական կղզիներ լման ճաշերով, Եւրոպա օտուտած է աւազանով, «casino»-ի գիճ 380\$	
Ամէն Կիրակի Դամասկոս, Մատրիտ, Մետրապ 185	
Ամէն Կիրակի Լիբանոն լեռներ 165	
Ամէն Ուրբաթ Լաքաթիա 80\$	
Կարճու կու տանք մեծ ու փոքր զբոսաբերներ	
Հեռ. 01-241177 - 265068 - 240654	
Night 01-258887 03-233978 E-mail ashjian@bg.com.lb	

ՉԱՆՈՒՄ: Բոլոր անոնց որոնք դէպի Հայաստան տոմսակ մը կը գնեն մեր շրջապատներուն կը մասնակցին կը ստանան Երկիր handbag, T. shirt, հրահան, գլխակ, մատիտ եւ տետրակ մը:

Իսպաններ կը գողնան ցանց, որ գաղթականութիւնը կը տանի դէպի պալաքանացում: Սակայն վերջին հարիւրամեակը հակառակը ցոյց տուաւ. 20րդ դարու սկիզբը դուրսէն ներգաղթած ամերիկացի բնակիչներուն թիւը 50 տոկոսով աւելի էր քան այսօր, սակայն այդ բոլոր օտարները արդէն նոյնացած են ամերիկեան հոսանքին հետ:

Հարցը ներկայիս չմիաձուլուած գաղթականներու գոյութիւնը չէ, այլ՝ ամերիկեան ակադեմիական ընտրանիի մը հարցը, որ յանուն ցեղային վաւերականութեան եւ բազմաշակութային բոլորակալութեան պահպանման կ'ուզէ, որ անոնք չմիաձուլուին: Անոնք նաեւ կ'օգտագործեն երկրագուն կրթութեան առաջարկը, իբրեւ քաղցրէնի ուսուցումը ուղացնելու միջոց, որ անգլիայը կը հանդիպանայ ցեղային անդատողականութեան:

Քալիֆորնիոյ նահանգի 227րդ առաջադրութիւնը, որ խստօրէն կը մերձէ երկրագուն կրթութիւնը, խստօրէն օրինակ էր է ամերիկեան տրամաբանութեան: Գաղթականները մեր ապագան են: Մենք պարտական ենք իրենց եւ մեզի կը մնայ իրբեւ ազգ գանոնք ամէնէն արագ միջոցին ամերիկացի դարձուիլ: Այդ մէկը մեզի համար շահ է: Գաղթականները կախարական դարման են, ամերիկեան դարմանը՝ ծնունդի սովին:

ԶԱՐԸԶ ԶՐՈՒԹԱՄԸՐ
«ՀԵՐԸԼՏ ԹՐՈՒԴՈՒՆ»

ԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐՈՒ ՌԵՇԵՎՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազգայն» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիտը ընթացիկ գրելով (հաստատութեանց պարագային՝ մասիւնտրաքար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատութեան մեքիկայացնել «Ազգայն» ծանուցումներու գրասենեակը:

Գաղթականներու դէմ զիրքորոշուած ամբողջ

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐԶԱԳԱՆԳՆԵՐ

Հայկական Յեղասպանութիւնը այս տարի յատուկ ուշադրութեան արժանացաւ արեւմտեան մակարդակաւոր թերթերու մէջ: Տասնամակնեթի ի վեր տիրող լուսութիւնը խզելու եւ ազգի մը դէմ ի գործ դրուած աղետալի ոճիրին իրականութիւնը մատնանշելու նոր ուղղութիւն մը զգալի է արեւմտեան մամուլին մէջ: Ստորեւ թարգմանուած յօդուածը լոյս տեսած է բրիտանական «Տը Կարտիզը» թերթի մէջ: Յօդուածագիրը՝ Մարթին Ուուլթըր Հայկական Յեղասպանութեան յիշողութիւնը կը վերլուծէ այս մասին հրապարակուած գեղարուեստական գրականութեան եւ վաւերագրական ուսումնասիրութիւններու ընդմէջէն՝ կեդրոնաձայլով հայ սերունդներու կողմէ անցեալը վերայայտնաբերելու ձիգերուն եւ հոգեբանական ու քաղաքական դրեւորումներու վրայ:

Ամերիկահայ գրագէտ Ուիլյամ Սարոյանի թատերգութիւններէն մէկուն մէջ տխար մը կ'ըսէ. «Այնպիսի կատարած է... կեանքը կ'ընդունուի է, բնութիւնը է, փորձովիկներու մէջ, ընկղմում է խորունկ եւ անտեսանելի շուրթերու մէջ...»: Հայերը իրենք պիտենք կը նկատեն ժողովուրդ մը, որ գրեթէ բնաջնջուած էր, սակայն որուն տառապանքները երբեք ամբողջական ձանաչում չեն գտած: Հետեւաբար անոնք 20րդ դարու սարսափները կը դիտեն արցունքով եւ հեցանկանօրէն, որովհետեւ կարելի է ըսել, թէ այդ սարսափներուն յուսեցողութիւնը սկիզբ առած է իրենց հետ: Սակայն երբեք կը թուի, թէ միայն իրենք կը գիտակցին այդ իրողութեան:

Ձարդ երուն ծնածնական աւելիով ի վերջոյ փոփոխութիւն մը կ'ակնկալուի: Այդ փոփոխութիւնը ամէն բանէ աւելի կը բխի Հայերուն արտասովոր ճիգէն՝ պահպանելու եւ խորացնելու համար ազգային սեփական յիշողութիւնը անցեալի ոչ վերականգնելու, որոնք ընթացքին անհետացան արեւելեան թուրքիոյ հայ հաւաքականութիւնները: անոնք մեծ մասը սպանուեցաւ, մնացեալը քարոզուեցաւ: Այն բնկորները, որոնք խոյս տուին ոչ վախ կը երկարեցին կամ գոյատեւեցին խորհրդային իշխանութեան տակ, շատ անապահով վիճակի մէջ էին եւ չէին կրնար հետեւողական պայքար մղել արդարութեան հետ, թէ՛ ինչն անմար մը գտանելու կը աշխատէին մէջ. որ կ'ընթանար ոչ վախ նոր վերիվայրումներ: Անոնք նաեւ չէին կրնար իրենց գաւառներուն մանրամասնօրէն պատմել պատահածին մասին: Հայերու երկրորդ սերունդը մը Եւրոպայի եւ մասնաւոր Միացեալ Նահանգներու տարածքին ամէն բանէ աւելի կը հետապնդէ ընդունելի դառնալու եւ բարգաւաճումի որոշ մակարդակ մը նուաճելու նպատակը: Երրորդ սերունդը, որ հասակնետած էր արդարեւ մասնականներու, երբ ցեղային տար-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՅԻՇԵԼՈՎ

բերութիւնը այնքա՛ն ոչ թէ խոչընդոտ էր, այլ՝ փառարանելի երեւոյթ, վերայայտնաբերած է իր Հայկական անցեալը եւ կ'ըսէ, որ այլ ժողովուրդներ եւս վերայայտնաբերեն զայն: Նման վերայայտնաբերումներ նորութիւն չեն. գրագէտ Մայքըլ Արլին այս մտղեմը նկարագրած էր 20 տարի առաջ: Սակայն նոր դարակիրներ մը սեմին տարբեր որակ կը ստանայ ատիկա: Ստիպողական ճիգ մը կայ արձանագրելու վերջին վերայայտնաբերումը գիտցածը սպանութիւններուն մասին եւ պաշտպանելու անոնց իրականութիւնը: Այդքան եւ կ'ընեն, որոնք թերեւս կորսնցուցած են իրենց լեզուն եւ իրենց հայկական ժառանգութեան միւս յատկանիշները, թերեւս աւելի ուժեղ պարտաւորութիւն մը կը գգան ապահովելու պատահածին ճշմարտութեան աւելի լայն ճանաչումը:

1915ին ետք սերունդներու Հերթափոխութեան աւերթեր, հայցեցողութեան փոփոխութիւնը գեղեցիկ ձեւով նկարագրուած է «Պլէմ Տոկուիլ» (Ճակատագիրի սեւ շուրթ) ընտանեկան յուշագրութեան մէջ, ամերիկացի բանաստեղծ Փիլիպ Պոլսեանի կողմէ: Անոր մեծ մօր չափազանց գուրգուրանքն եւ անոր բժիշկ հօր կաշկանդող կարգապահութիւնը տարբեր ձեւերով հակադրեցողութիւնն են ազգի մը մահուան դուռը հասած ըլլալու իրողութեան: Պայաքանի ինքնայայտնաբերումի սեփական ուղեւորութիւնը կը սկսի մանկութենէն, երբ իրրեւ ամերիկացի երեխայ մը՝ ինք յաճախ նեղութիւն կը գգար ընտանեկան աւանդութիւններէն, եւ կ'աւարտի իր մեծ մօր սերունդին կրած սարսափները վերագրելու փորձով, «հայանալու» համար այնպիսի ձեւով, որ տարբեր էր նախնիներէն: Ան կը նկարագրէր զպրոցական արձակուրդի շրջանին նամակատար իր գործէն փախչելու եւ թուրքիոյ մէջ Ամերիկայի դեսպան Մորկենթաուի ծառայութեան ժամանակաշրջանի տեղեկագրութիւնը կարդալու մասին: Որոշ գրաւէթութիւն մը ունի Նիւ Եորքի մէջ գրասենեակին փոշոտ անկիւնը նստած 20 տարեկան այս երիտասարդը, որ Մորկենթաուի էջերը կը թերթատէ, միաժամանակ մտազբու կերպով «Թրոփիթան» նարինջի հրէթի խաւաքարտէ դատարի տուփէ մը ող կը ծնէ: Պատեքից շատ ազդու կերպով կ'ոգեկոչէ բարոյական անցեալի մը պեղումը, որ կը կատարեն բազմաթիւ երկրասարդ հայեր: Երբ երիտասարդ Պայաքան կը հասնի այն պարբերութեան, ուր Մորկենթաու կը նկարագրէ, թէ ինչպէս թախաժամ փաշա, հա-

ւանարար՝ հայերուն յուսեցողութիւնը, կ'ըսէ. «Ինչ որ կրնայ ես, այս մարդիկը Բրիտանեայ եւ: Ինչ որ չես կրնար մեզի բոլոր ապր որ մեր ուզած ձեռնով փորձով այս Բրիտանեայ եւս եւս, ան այնքան կը տարբեր, որ կը մոռնայ, թէ կարեւոր ծրար մը պէտք էր առնէր եւ գրեթէ կը վտարուի գործէն: Կար ժամանակ, 20 տարի առաջ, երբ հայ գինեւորներ թուրք դիւանագէտներ կը սպաննէին եւ կը սպաննէին թրքական թիրախներ: Նպատակը այսօր թուրքերէն վրէժ լուծել էր, այլ՝ գանձը մղել իրենց սեփական անցեալը արմատական վերանայումի ենթարկելու:»

Փրոֆ. Ռիչարդ Յովհաննէսեանի նման ուսումնասիրողներ կը նշեն, թէ կարգ մը թուրք պատասխանատուներ կը կործանուէին ոչ մէկ ինչ սպանութիւններուն, իսկ ոմանք գողում մեխղճի խայթ ապրած են: Սակայն այս աւելի դրական պատկերը խափանուած է մնացեալին հետ: Իրականութիւններուն ժխտումը աւելի ուշ տեղի ունեցաւ, երբ վերայանող թուրքիան համաձայնութիւններ կը կնքէր արեւմտեան պետութիւններու հետ եւ երկու կողմերուն համար ձեւաւորուի մը մոռնայ հայերը եւ ամիկա կը շարունակուի ինչն էլ յաստ: Ժխտումը ոչ միայն ոճիրի մը կը վերաբերի, այլ նաեւ՝ Անատոլի բազմազգեան ինչն էր, որ արդի թուրքիոյ ժառանգութիւնն էր Օսմանեան կայսրութենէն: Այդ ժխտումը նոյնքան ակնբեր է քիւրտներուն որքէ լուրջ ինքնավարութիւն չտալու եւ նոյնիսկ տարիներ շարունակ անոնց անունը գլխաւոր թուրքիոյ կեդրունքներէն զտարուցելու: Այդ ժխտումը ուսումնասիրողներ ի վերջոյ սկսած են բանայ այս հարցերը եւ նոյնիսկ հանդիպումներ ունենայ հայ ակադեմիկներուն հետ:

Անոնց քննարկումներուն կորիզը այն հարցումն է, թէ արդ եօք պատահած Յեղասպանութիւնն էր: Հայ ուսումնասիրողները կողմէ հաւաքուած փաստերը ամբողջ կերպով կ'ապացուցեն, թէ նման ծրագիր մը գոյութիւն ունէր, թէ եւ ի գործ դրուած էր կիսապաշտնական իշխանութեան տէր մարդոց կողմէ, որոնք կը ջանքն իր գործի պահէին: Հակադիր տեսակէտը, թէ նման ծրագիր մը գոյութիւն ունէր, որ սխալ ընթացք ունեցած էր պատերազմի ճշդումներու պատճառով, համոզիչ չէ: Հետեւեալը անտարկեցիտ ընթացում էր: «Ինչ որ փրոֆ. Արլին ժապակէր կը պատմէ՝ արեւելեան թուրքիոյ մէջ նարբերէի հայութեան

վախճանին մասին. Մայքըլ Յակոբեան նկարած է թիւերի ծառերը, որոնք կը շրջապատեն կուլեյ-ճուլի լիճը (այժմուս Հազարի լիճը): Գեղեցիկ վայր մը, ուր մորթուած են հազարաւոր հայեր՝ այրեր, կիներ եւ մանուկներ: Ասիկա պարզապէս օրինակ մըն է հայերուն պատահածին՝ ամբողջ տարածքին մէջ, ուր անոնք դարեր շարունակ ապրած էին նախքան թուրքերուն հասնելը:»

«Թիւերի տեղի մը կիսակիւն ընթացքով ամբողջ իսրայէլականութիւնը մը ոչնչացաւ», կ'ըսէ Յակոբեան:

Եթէ թուրքերէն գատ կայ այլ ժողովուրդ մը, որուն մասին կը մտածեն հայերը, հրեաներն են, որոնցմէլ ակնկալած են կարեկցանք եւ աջակցութիւն, սակայն միայն չէ, որ ստացած են: Մղձկակի գումար իւրապատկութիւնը շեշտելու մասամբ հակադրեցողութիւն մըն էր այն մտորեցող վիճակն, որ թէ եւ հրեաներուն ճակատագիրը սարսափելի էր, սակայն անիկա ձեւով մը մաս կը կազմէ 20րդ դարու ընդհանուր հրէշայնութեան: Աւելի նուրբ կեցուածք մը պիտի ըսէր, թէ բոլոր ցեղասպանութիւնները իւրապատկելի են, սակայն կը բովանդակեն չարաշուք նմանութիւններ: Կարգ մը բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ այժմ սկսած են հեռանալ իւրապատկութիւնը շեշտող այն քաղաքականութենէն, որ Իսրայէլ տնտեսաբար ի գործ դրած է թուրքիոյ հետ յաւաքարներութիւններ մշակելու կարիքը մղուած: Կրթական նախարար Եոսի Սարիտ անցեալ ամիս սպանութիւններուն յիշատակը ոգեկոչեց՝ խոստանալով Հայկական Յեղասպանութիւններու կրթական ծրագրին մէջ: Անմիջապէս անոր ձայնակցեցան արդարութեան նախարար Եոսի Պլայնըն ու իսրայէլեան կարգ մը օրաթերթեր: Թրքական դժգոհութեան նշաններ չարորոցեցին:

Հրէական Ողջակիցումի նուիրուած ցուցահանդէսը, որ յառաջիկայ ամիս պիտի կայանայ Բրիտանիոյ Պատերազմի կայսերական թանգարանին մէջ, պարզապէս օրինակ մըն է, թէ ինչ ինչ լայն տարածում գտած է Եւրոպայի հրեաներուն Յեղասպանութեան գիտակցութիւնը: Այսուհանդերձ անոր նախորդած Հայկական Յեղասպանութիւնը, որ նոյնիսկ Հիթլեր ճանչցած էր, միայն պարբերական ուշադրութեան կ'արժանանայ: Մինչ 1915ի սպանութիւններէն վերապորոզները կը հասնին իրենց կեանքին վերջաւորութեան, կ'արժէ ակնաւոր տալ Յակոբեանի «Լիւ-ճէն ձանքեր»-ը:

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՈԳԻՈՎ

ՆՈՒՐԻԶԱ ՄԱԹՈՍՅԱՆ «ՍԵԻ ՀՐԵՇՏԱԿ»Ը ԿԸ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆՈՒՄԵՆ ԵՒ ԵՆՏՐՈՒՄԵՆ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ: ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ ԵՐ ԿԸ ՎԵՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿՉ ԱՐՇԻԼ ԿՈՐԳՐԻ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Պլէք Էյնըըլ, տը Լայֆ աֆ Սոլի Կորթը» գիրքը երկար ժամանակ ի վեր սպասուած գործ մըն է, որ կը հրապարակուի «Տի Օվրլուք Փրէս»-ի կողմէ, Անգլիոյ մէջ արժանանալ էր քոչ գերագուց գրականութեանը. որոնք կը ծայրահեղ ընդունան պանծացնող քննադատութիւններ «Նիւ Եորք Ռիվյու աֆ Պուքս»-ի եւ «Ուաշինգթըն թայմ»-ի մէջ: Բրիտանահայ հեղինակը Նուրիզա Մաթոսեան ժամանեց Նիւ Եորք Արշիլ Կորթըի ընտրած ընկալարը եւ քաղցր անոր ուսման տեղը: Գրական կարգաւոր Փիթըր Մէյքը, որ «Փենսիլվանիա» լիւրդի տնօրէն էր, Նուրիզան հետապնդած էր անոր գիրքը հրատարակելու համար: Մէյքը ներկայ մտախառնութեան գիրքին ներկայացումին եւ ստուգումին «Կորթը Բլաք»-ի մէջ (Սեպտեմբը): Միշտ առանց ծօթի եւ արտասովոր ջերմութեամբ ու դիրքաւոր ձեւով հեղինակը խոսեցաւ գիրքը գրելու խորհրդաւոր գործընթացին մասին եւ բացատրեց, թէ ինչու ամբողջ սրտով ընդունեցաւ կը զգար այդ աշխատանքին հետ զայն վերածելով ինքնայայտնաբերումի ուղեւորութեան մը, Նուրիզայի եւ հանդիսատեսներուն մէջ ստեղծուեցաւ հազաւոր կայ մը, որ ոմանք մղեց իւրաքանչիւր երկրորդ ներկայ ըլլալու անոր ելոյթին:

Արշիլ Կորթըի վերաբերող «Ուան Ուուլթը 20»-ն յաջորդ օրերուն տեղի ունեցան շէքսփիրեան դերասան Ետոլին Պուրթի պատմական թատերասրահին «Փլէյրոյ Զլապա»-ի (Նիւ Եորք) եւ «Արթ Նուվո Տրոնիկ Ռուսի»-ի մէջ:

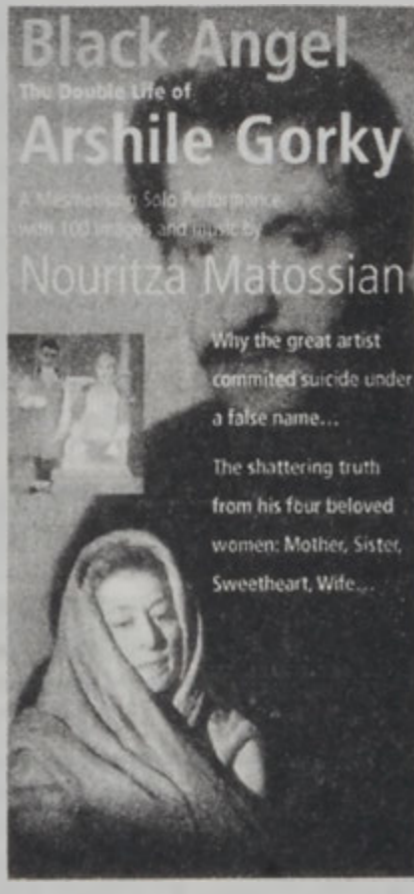
Այսպէս, թատերի եւ արուեստի առնչուող պատմական երկու անգուգական կառոյցներ իւրընկալեցին «Պլէք Էյնըըլ»-ի ամերիկեան հրատարակութեան ներկայացումը: Նուրիզա Մաթոսեանի ելոյթներուն ներկայ եղանակը մէջ Գայատիի դեսպանը, Արշիլ Կորթըի ժամանակակից արուեստագետներն Ուիլ Պաուեր, արուեստի եւ գրական շրջանակներէ ալ կատարուած անձնաւորութիւններ, հայկական մշակութային միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ հետաքրքիր հանդիսատեսներ: Նուրիզա իր մեծախոսութիւնը արդէ 13 րոպէս մեծ յաջողութեամբ կատարած է Բրիտանիոյ տարածքին, ներառեալ մակարդակաւոր Պարպիքըն կեդրոնին մէջ: Յաջողակ Օգոստոսին մեծ անապահով մասնակցի տեղի տարալի փառատօնին:

Նուրիզա Մաթոսեան հանդիսատեսները ներգրուեց անապահով վայրկեանով: Նուրի գոյնով մետաքսէ շէթի եւ հնամենի ոճով շքեղագետ մը հագած ան բռնած էր այն գիրքը, գոր ուսումնասիրելու ու գրելու կեանք էր 20 տարի: Պարգ, սակայն հաղորդական ճերմակաւուն մը այն խոսով կատարեցաւ, թէ վերջը փորձած էր իրմէ վանել ցուցնող ճիւղը, որովհետեւ անիկա 1915ի Հայկական Յեղասպանութեան ճեթարկած իր ընտանիքին պատմութիւնն էր նաեւ: Անոր հարցազրոյցներն ու ուսումնասիրութիւնները, ինչպէս նաեւ Ամերիկայի, Հայաստանի եւ պատմական Արեւմտեան Հայաստանի տարածքի կատարած ճանաչողութիւնները անապահովութեան մը վերածեցին

Վերացապաշտ - արտայայտչապաշտ գեղանկարիչ Արշիլ Կորթըի առասպելը հայկական ակունքներուն մէջ տեղադրող «Պլէք Էյնըըլ» կենսագրութիւնը Բրիտանիոյ «Ռէնտըրմ Լաուս» հրատարակչատան կողմէ լոյս ընծայուել է շուրջ մէկուկէտ տարի ետք, անցեալ Մայիսին վերահրատարակուեցաւ Նիւ Եորքի մէջ՝ «Տի Օվրլուք Փրէս»-ի նախաձեռնութեամբ: Այս առիթով բրիտանահայ հեղինակը՝ Նուրիզա Մաթոսեան հրաւիրուեցաւ Նիւ Եորք, ներկայացնելու համար իր գիրքը բեմական իրապատկութեան մեծախոսութեամբ մը, որ արդէն հարիւրաւոր հանդիսատեսներ ներգրուած է բրիտանական մակարդակաւոր սրահներու մէջ: Արշիլ Կորթըի կենցաղը անոր աշխարհին մաս կազմած էր Նիւ Եորքի մէջ, ընդ որում, սիրուհին ու կնոջ ընդմէջէն վերանայնացնող այս մեծախոսութիւնը պիտի մատուցուի նաեւ յառաջիկայ Օգոստոսին, Էտոլիպարայի (Սոլովոյի) աւանդական փառատօնին ընթացքին: Կորթըի Էտոլիզն ու արուեստը Հայկական Յեղասպանութեան ազդեցութիւններով կողմորոշուած են. անոր կենցաղը պատմութիւնը ինքնին ողբերգական հերոսի մը դիւցազնավէպ է եւ Մաթոսեան իբրեւ այդպիսին կը պեղէ զայն: Ան յառաջիկայ Ապրիլ 24ին Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան հրաւերով ելոյթ պիտի ունենայ նաեւ Սուրիոյ մէջ շարունակելով Կորթըի առեղծուածային եւ խորհրդաւոր դրուագներուն եւ պատկերներուն վերլուծումով հանդիսատեսը հաղորդակից դարձնել Յեղասպանութեան անթաճ սարսափներուն:

«Պլէք Էյնըըլ»-ի ամերիկեան հրատարակութեան եւ Նուրիզա Մաթոսեանի բեմական ներկայացումին առիթով «Տի Օվրլուք Փրէս»-ը հրապարակած է ուշագրաւ նկարագրական մը: Ստորեւ՝ բաժիններ:

անոր աշխատանքը: Ան հաւատաց, թէ Յեղասպանութեան ընթացքին Կորթըի տաճարապահար մանկութիւնը ակնին մը պայթուցիկ բեւեւ էր, որ զայն պիտի կործանէր: Կորթը ինքնին Ապրիլ 24ի նահատակներն էր հայ մատուրակներուն շարքին, որոնք սպանուած էին օսմանեան իշխանութիւններու կողմէ: Երբ Նուրիզա հանդարտօրէն յայտարարեց «Գիտի, որ պէտք էր գրել այս գիրքը, որովհետեւ տարեգրածս եւս Ապրիլ 24ին է», խոր հառաչ մը լսուեցաւ սրահին մէջ: Ան աւելցուց. «Այս մեծախոսութեամբ ես կ'արտասանեմ քոչընդոյն այն կիներուն, որոնք վստահեցան ինձի Կորթըի պատմութիւնը եւ կը պատուեն զանոնք, մայր, քոյր, սիրուհի եւ կին: Անոնք Կորթըի տուին կենցաղի, սիրոյ, հաւատարմութեան, հաւատքի ու ընտանիքի պարգէները: Մնացեալը գիրքին մէջ է»: Հեղինակը անհետացաւ սպիտակ թափանցիկ վարագոյրի մը ետին, երկու պատաստներու միջեւ: Վանայ ժողովրդական երգ մը «Տըլէ Եա-

Էտոլիպարայի փառատօնին որմագրը

դարձաւ, կարմիր հագուստով եւ լաշակ մը գլուխին, ան ցնտր էր վարագոյրին ետեւ եւ կը վերջիւ Շուշանիկի առաջին ամուսնութիւնը: Շուտով ան վերայայտնուեցաւ վարագոյրին առջեւ եւ սկսաւ պատմել Կորթըի մանկութեան մասին: Կախարդական նմանողութիւն մը կար Նուրիզայի եւ Կորթըի գեղանկարին մէջ երեւող Շուշանիկի դիմանկարին միջեւ: Վանայ գիւղին, Առաջմարի եկեղեցիին, Կորթըի գծանկարներուն եւ գեղանկարներուն պատկերները արտացոլեցին զոյգ պատաստներուն վրայ: Նուրիզա Կորթըի ծնունդն հասաւ միջեւ անոր մօր սովախար մահը, հզոր եւ սրտառու, բայց ոչ զգացական գեղունքներով հիւսելով անոց պատմութիւնը: Հանդիսատեսները ապշահար նստած էին, ոմանք կու լային:

Պատկերը աղօթեցաւ, ճազային երաժշտութիւն հնչեց եւ լուսարձակ մը վառեցաւ: Յանկարթ երիտասարդ Կորթըը շալ մը ունի իր եղբոր Կորթըի ցոյց տուաւ Ազատութեան արձանը, մինչ անոնք «Փրէզիտընթ Ուիլսըն» նաւուն վրայ կը գտնուէին: Նուրիզա հանդիսատեսը փոխադրեց Պոսթըն եւ Նիւ Եորք, պատմեց Կորթըի սկզբնական տարիներու ուսանելու եւ արուեստագետ դառնալու ծրագրուն մասին: Կայ ճամբար վրայ իր անունը ծօթափելու մասին: Կորթը շիր ամուսնութեան օրը հայկական շնորհալի պար մը պարուած էր իր եղբոր հետ... Նուրիզա այս պարէն ետք դարձեալ ինքզինք պիտի կերպարանափոխը

ման»ը հնչեց արական ձայնով: Այս Կորթըի մօր սեւ ու ծեփմաթաւային դիմանկարը յայտնուեցաւ «Արուեստագետը եւ իր մայրը» գեղանկարին եւ Կորթըի պատճենահանած սեւ իրեցական պատկերի մը միջեւ, որոնց սահիկները կ'արտացոլային երկու պատաստներուն պատանդներուն վրայ: Սինչ կին մը կ'երթ գրէ հայերէն, Մաթոսեանի ձայնը լսուեցաւ նախ հայերէն, ապա անգլերէն. «Անունը Շուշանիկ Տէր Մարտիրոսեան է, ծնած էմ 1880ին...»: Աստիճանաբար անոր դիմաստուերը տեսանելի դարձաւ, կարմիր հագուստով եւ լաշակ մը գլուխին, ան ցնտր էր վարագոյրին ետեւ եւ կը վերջիւ Շուշանիկի առաջին ամուսնութիւնը: Շուտով ան վերայայտնուեցաւ վարագոյրին առջեւ եւ սկսաւ պատմել Կորթըի մանկութեան մասին: Կախարդական նմանողութիւն մը կար Նուրիզայի եւ Կորթըի գեղանկարին մէջ երեւող Շուշանիկի դիմանկարին միջեւ: Վանայ գիւղին, Առաջմարի եկեղեցիին, Կորթըի գծանկարներուն եւ գեղանկարներուն պատկերները արտացոլեցին զոյգ պատաստներուն վրայ: Նուրիզա Կորթըի ծնունդն հասաւ միջեւ անոր մօր սովախար մահը, հզոր եւ սրտառու, բայց ոչ զգացական գեղունքներով հիւսելով անոց պատմութիւնը: Հանդիսատեսները ապշահար նստած էին, ոմանք կու լային:

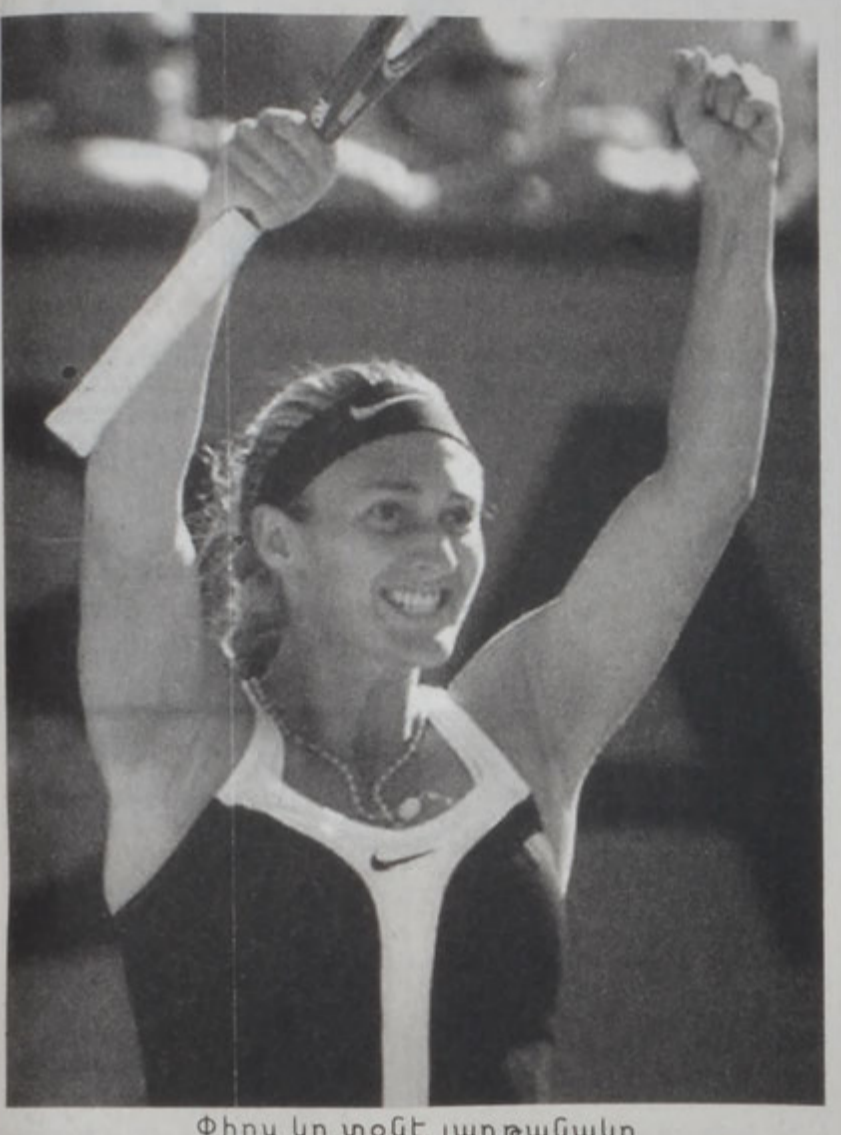
Պատկերը աղօթեցաւ, ճազային երաժշտութիւն հնչեց եւ լուսարձակ մը վառեցաւ: Յանկարթ երիտասարդ Կորթըը շալ մը ունի իր եղբոր Կորթըի ցոյց տուաւ Ազատութեան արձանը, մինչ անոնք «Փրէզիտընթ Ուիլսըն» նաւուն վրայ կը գտնուէին: Նուրիզա հանդիսատեսը փոխադրեց Պոսթըն եւ Նիւ Եորք, պատմեց Կորթըի սկզբնական տարիներու ուսանելու եւ արուեստագետ դառնալու ծրագրուն մասին: Կայ ճամբար վրայ իր անունը ծօթափելու մասին: Կորթը շիր ամուսնութեան օրը հայկական շնորհալի պար մը պարուած էր իր եղբոր հետ... Նուրիզա այս պարէն ետք դարձեալ ինքզինք պիտի կերպարանափոխը

Պատկերը աղօթեցաւ, ճազային երաժշտութի

ՄԱՐՏ 9 2000

ՄԱՐԻ ՓԻՐՍ ԴՈՒՐՍ ԶԳԵՅ ՄԱՐԹԻՆԱ ՀԻՆԿԻՍԸ ԵՒ ՀԱՍԱԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻՆ

Փիրս կը տօնէ յաղթանակը

«Ռոյալ Կարուսի» աղջկանց կիսաարտականներուն, երէկ, ֆրանսացի Մարի Փիրս պարտութեան մատնեց աշխարհի թիւ 1-ը կոչեցերիացի Մարթինա Հինկիսը 6-4, 5-7 եւ 6-2 արդիւնքով եւ հասաւ աւարտականին, ուր կը ճակատի սպանացի Քոնչիթա Մարթինէի դէմ, որ պարտութեան մատնեց իր աղակիցը՝ Արանցա Սանչես - Վիթա-րիոն 6-1 եւ 6-2 արդիւնքով:

Մարի Փիրս թե՛ շահի տիրոջ կ'ըլլայ առաջին ֆրանսուհին 1967-ին ի վեր, երբ Ֆրանսուայ Տիւր եղած էր վերջինը: Փիրս 1994-ին հասած էր աւարտականին, բայց չէր կրցած շահի բաժակը: Այս անգամ ան մեծ տոթ ունի իրագործելու այդ մէկը, սակայն Մարթինէն անշուշտ «սիրին պատան» չէ երբեք, մասնաւոր հողածածկ դաշտի վրայ: Երէկուան մրցումին, Փիրս ունեցած շատ լաւ խաղարկութիւն ճշգրիտացնելով թիւ մէկին վրայ, որուն մօտ յաղկապէս վերջին սեթին ակնկեր էր ֆիզիքական յոգնութիւնը: Մրցումին աւարտին, Հինկիս յայտնեց, որ Փիրս արժանի էր յաղթանակին եւ խոստովանեցաւ, որ ֆրանսացին երբեք այնքան լաւ խաղարկութիւն չէր ցուցաբերած նախապէս իր դէմ:

Ինչ կը վերաբերի «սպանական» կիսաարտականին, Մարթինէի համար 79 վարկիները բաւարար եղաւ, որ դիրքաւ «ճերբապատի» Սանչէսէն: Մարթինէն հարիւր տոկոս եղաւ դաշտին տերը եւ պարտագրեց իր խաղատը: Այսօր տեղի կ'ունենան սուրճ կիսաարտական մրցումները, մէկ կողմէ՝ պրպիցիի կուրսու Քուէրթիէի եւ սպանացի խուան Քարլոս Ֆերերի, իսկ միւս կողմէ՝ արժանիքի Ֆրանցո Սեյրաի եւ շուէտացի Մակնուս Նոյմանի միջեւ:

ԻՆՆ ՌԱՅԹ ԿԸ ԼՔԷ ՖՈՒԹՊՈՒԼ

Արսենալի եւ Անգլիոյ ֆուտբոլի ազգային խումբի նախկին յառաջապահ Իան Ռայթ, որ անցեալ եղանակին իր ակումբը՝ Պրիմըր յաջողեցաւ բարձրացնել Ա. դասակարգ, հարցազրոյցի մը ընթացքին րօսաւ, թէ ընտանեկան պատճառներով կը լքէ ֆուտբոլը:

36 տարեկան Ռայթ, որ 27 անգամ կ'ըսէ Լ Անգլիոյ ֆուտբոլի ազգային խումբին շապկի, կը յայտնէ, թէ զաշտերէն կը հեռանայ, որովհետեւ կ'ուզէ իր ընտանիքին հետ յաւելեալ ժամանակ անցընել:

Իան Ռայթ, որ մաս կազմած է նաեւ Քրիսթիո Փայալսի, յաջողած է իր ակումբին պատմութեան մէջ անուանարձանագրել մրցանիշ մը հաստատելով, ան նշանակած է 185 կոլ: Ռայթ մաս կազմած է նաեւ Ռեյլսթ Լամի:

ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԽԻՍՏ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ՊԵՆՃԻՔԱՅԻ ԵՒ ՀՈՒՍՆՏԱՅԻ ՄԷՂ

Պենճիքայի եւ Հոլանտայի մէջ ոստիկանութիւնը որդեգրած է ապահովական խիստ միջոցառումներ՝ հուլիկանութեան մտապիտութեամբ, ինչպէս նաեւ որեւէ ահաբեկչական արարքներու կանխարգիլման հեռանկարով:

Յուրաքանչեւ հետզհետէ դարձած է վայրագութեան տուն տուող մարզախաղ մը, դիտել կու տան երոպական երկիրներու դեկավարներ, առ այդ, անոնք կը փորձեն ոստիկանական խիստ միջոցառումներով առաջը առնել այդ խօյ ընթացքին: Ռուրբիոյ մէջ անցեալ ամիս Կալաթասարայ - Լիծ եռուայթու (ԵՈՒ, Է. Է. Է. Է. Ա. Կիսաարտական երթի մրցում) ճակատումին նախապէս Կալաթասարայի սպանուած անգլիացի համակիրին, ապա մրցումէն ետք տեղի ունեցած բախումներուն ի տես, երոպացի մտահոգ են վարը սկսելիք մրցաշարքով: Ռուրբիոյ, ինչպէս նաեւ Անգլիա երկրային են մրցաշարքին, հետեւաբար անոնց համակիրներուն կիրքը այնքան ատեն որ վառ է տակաւին, կը մտահոգ իրաւամբ բոլորը:

Անկախ այս տուեալէն, կայ նաեւ հոլանտացի համակիրներու Երկրային, մեծաթիւ Երկրային, մանաւանդ որ անոնք «հոջակատր» են իրեն խուլիկաններ: Այս կացութեան մէջ ահաւասիկ կը սկսի վարը Երօ - 2000-ի մրցաշարքը, որ թե՛ տեղ կը մտահոգած եւ զբաղեցնուած է ոստիկանութեամբ, ցոյցնաւ անշուշտ կը մտահոգէ ԵՈՒ, Է. Է. Է. Ա. Է. (Երօյի վերջին տարիները), որովհետեւ ի վերջոյ գետնի վրայ անկիւ է բոլոր արարքներուն առաջին եւ վերջին պատասխանատունը: Ոստիկանական բաժնի մը համաձայն, Պենճիքայի եւ Հոլանտայի սահմաններուն վրայ խիստ խուզարկումներ կ'անարդէ իսկ, մինչ զաշտերուն շուրջ ընդհանրապէս քաղաքներուն մէջ, ուր մրցում կայ, ոստիկանութեան թիւը բնականէն շատ անկիւ է, ցոյցնաւ քաղաքատկուած... Այս բոլորէն անդին, երկու պետութեանց ոստիկանութիւններն ալ կը վստահեցնեն, որ անխորժ դէպքեր պիտի չպատահին, բայց այժմէն իսկ կը յայտնեն, թէ «բնական» է, որ փոքր միջոցակէտեր միշտ ալ տեղի ունենան մրցումներու ընթացքին թէ աւարտին, համակիրներու միջեւ...

ԵՒՐՕ 2000-Ի ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ Դ. ԽՄԲԱԿԻՆ ԿԱԶՄԵՐԸ

Նախորդ երեք օրուան թիւերով տուած էինք Եւրօ-2000-ի ֆուրպոլի մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը բերող Ա. Բ. եւ Գ. խմբակներուն մաս կազմող 12 խումբերուն մարզիկներուն անբողջական անունացանկը: Այսօր կու տանք վերջին խմբակին (Գ. խմբակ) մաս կազմող՝ Հոլանտայի, Ֆրանսայի, Դանիոյ եւ Չեխիոյ խումբերուն մարզիկներուն անունները: Այսպիսով, կ'ամբողջանան 16 խումբերուն անունացանկերը, մրցաշարքի ազգանրջանէն օր մը առաջ: Ստորեւ՝ Գ. խմբակին մաս կազմող իւրաքանչիւր խումբի 22 մարզիկներուն անունները (փակագծին մէջ նշուած են անոնց ակըմբային պատկանելիութիւնը եւ ծննդեան թուականները):

ՀՈՒՍՆԱ

ԵՒՐՕ-ԱՊԱՀՆԵՐ-

Էտվին Վան Տեր Սար (Եուվէնթուս, 1970-ի ծնունդ) Սանտէր Ուէսթըր-վէյա (Լիվըրփուլ, 1974-ի ծնունդ) Էտ տը Կոյ (Չեխի, 1966-ի ծնունդ)

ՅԵՏԱՍԱՊԱՀՆԵՐ-

Միքայել Ռայցիկըր (Պարսէլ, 1973-ի ծնունդ) Ֆրանց տը Պեոք (Պարսէլ, 1970-ի ծնունդ) Պէրթ Քոնքերման (Ֆէյէնուրտ Բոթեր-տաւ, 1971-ի ծնունդ) Արթիւր Նոււան (Բէյնաբըր, 1969-ի ծնունդ)

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ-

Էտկար Տալիտ (Եուվէնթուս, 1973-ի ծնունդ) Ռոնալտ տը Պէոք (Պարսէլ, 1970-ի ծնունդ) Ճիովանի Վան Պրոնքիտըս (Բէյնաբըր, 1975-ի ծնունդ) Փոլ Պուպիթ (Ֆէյէ-նուրտ Բոթերտաւ, 1970-ի ծնունդ) Յիլիփ Բոքի (Պարսէլ, 1970-ի ծնունդ) Էլարէն Սիտրֆ (Ինթեր Միլան, 1976-ի ծնունդ) Արոն Ուիսթըր (Այաքս Ամսթերտաւ, 1967-ի ծնունդ) Պուստվին Չենտէն (Պարսէլ, 1976-ի ծնունդ)

ՅԱՍՏԱՊԱՀՆԵՐ-

Տենիս Պերկըմի (Արսէլ, 1969-ի ծնունդ) Փիեռ Վան Հոլտնը (Վիթէս Արնիէմ, 1969-ի ծնունդ) Փարթիք Բուլիվերթ (Պարսէլ, 1976-ի ծնունդ) Ռոյ Մաքայ (Տեփոթիօ Բորուս, 1975-ի ծնունդ) Մարք Օվըրմարս (Արսէլ, 1973-ի ծնունդ) Փիլըր Վան Վուրն (Ֆէյէնուրտ Բոթեր-տաւ, 1968-ի ծնունդ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԵՒՐՕ-ԱՊԱՀՆԵՐ- Տապիէն Պարթէյ (Մոնաքօ, 1971-ի ծնունդ) Ուլիշ Բամէ (Պոր-տօ, 1972-ի ծնունդ) Պեոնար Լամա (Փարիզ Սէն Ժերմէն, 1963-ի ծնունդ) ՅԵՏԱՍԱՊԱՀՆԵՐ- Լիլիան Թիւրամ (Փարիս, 1972-ի ծնունդ) Մարսէլ Տըսայի (Չեխի, 1968-ի ծնունդ) Լօրան Պլան (Ինթեր Միլան, 1965-ի ծնունդ) Ֆրանց Լըպէօֆ (Չեխի, 1968-ի ծնունդ) Պիպիթ Լիպարա-լու (Պայէրն Միլիտի, 1969-ի ծնունդ) Վենսան Բանտէյա (Ա. Էս. Ռոմա, 1973-ի ծնունդ) Էրիսթիան Բարաւ-պէօ (Ռէյալ Մարսիլ, 1963-ի ծնունդ)

ՅԱՍՏԱՊԱՀՆԵՐ-

Միքայել Սիլվիո (Ֆրանսա, 1975-ի ծնունդ) Միքոս Մոլար (Քանսաս Սիթի Ռի-վըրտ, 1970-ի ծնունդ) Եոն Տալ Թոմասըն (Ֆէյէնուրտ Բոթեր-տաւ, 1976-ի ծնունդ) Էպէ Սէնտ (Շալքէ, 1972-ի ծնունդ) Եսփըր Կրոնքիար (Այաքս Ամսթերտաւ, 1977-ի ծնունդ)

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ-

Տիտիէ Տեշան (Չեխի, 1968-ի ծնունդ) Փարթիք Վիլիյա (Արսէլ, 1976-ի ծնունդ) Էմանուէլ Փըթի (Արսէլ, 1970-ի ծնունդ) Չինտիոս Չիտան (Եուվէնթուս, 1972-ի ծնունդ) Եոնուս Միթու (Պոր-տօ, 1973-ի ծնունդ)

ՅԱՍՏԱՊԱՀՆԵՐ-

Եոլի Ճոքպիթ (Քալլըրսլաուսթըրն, 1968-ի ծնունդ) Բուպէր Փիթէ (Մարսէլ, 1973-ի ծնունդ) Թիէրի Հանիի (Արսէլ, 1977-ի ծնունդ) Տալիտ Թրեպիէ (Մոնաքօ, 1977-ի ծնունդ) Սիլվէն Վիլթորտ (Պորտօ, 1974-ի ծնունդ) Բրիսթոֆ Տիլկարի (Պորտօ, 1972-ի ծնունդ) Նիքոլա Անէլքա (Ռէյալ Մարսիլ, 1979-ի ծնունդ)

ԳԱՆԻԱ

ԵՒՐՕ-ԱՊԱՀՆԵՐ- Փիլըր Շալքըր (Սփորթինգ Լիպսոն, 1963-ի ծնունդ) Թոմաս Ստերենսըն (Մաստրիխտ, 1976-ի ծնունդ) Փիլըր Բիայէր (Սիլ-քըպրիկ, 1965-ի ծնունդ) ՅԵՏԱՍԱՊԱՀՆԵՐ- Ստերն Բոլիսիկ (Պրոնտպի, 1972-ի ծնունդ) Ես Չոէկ (Չեխի, 1966-ի ծնունդ) Թոմաս Հելվէկ (Ա. Սէ. Միլան, 1971-ի ծնունդ) Ռընէ Հեռիքսըն (Փանաթինայթրոս, 1969-ի ծնունդ) Մարթին Լաուրսըն (Վերոնա, 1977-ի ծնունդ) Եան Հայնթց (Փ. Ս. Վ. Այնտիվըն, 1963-ի ծնունդ) Միքայել Սոյենպերկ (Քալլըրսլաուսթըրն, 1967-ի ծնունդ) ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ- Պիլարիկ Կոլտպաէք (Ֆուլիէն, 1968-ի ծնունդ) Թոմաս Կրալսըն (Համպուրկ, 1976-ի ծնունդ) Սթիկ Թոէֆթինկ (Տուրիպուրկ, 1969-ի ծնունդ) Մարթին Պիկարտ (Ռուտինեպէ, 1974-ի ծնունդ) Էլըն Նիլսըն (Վուլվի, 1971-ի ծնունդ) Պրայըն Սթին Նիլ-սըն (Քոփենհագեն, 1968-ի ծնունդ) Միքէլ Պէք (Տեքսի Բաուսթի, 1973-ի ծնունդ) ՅԱՍՏԱՊԱՀՆԵՐ- Մարթին Եոլկընսըն (Ռուտինեպէ, 1975-ի ծնունդ) Միքոս Մոլար (Քանսաս Սիթի Ռի-վըրտ, 1970-ի ծնունդ) Եոն Տալ Թոմասըն (Ֆէյէնուրտ Բոթեր-տաւ, 1976-ի ծնունդ) Էպէ Սէնտ (Շալքէ, 1972-ի ծնունդ) Եսփըր Կրոնքիար (Այաքս Ամսթերտաւ, 1977-ի ծնունդ)

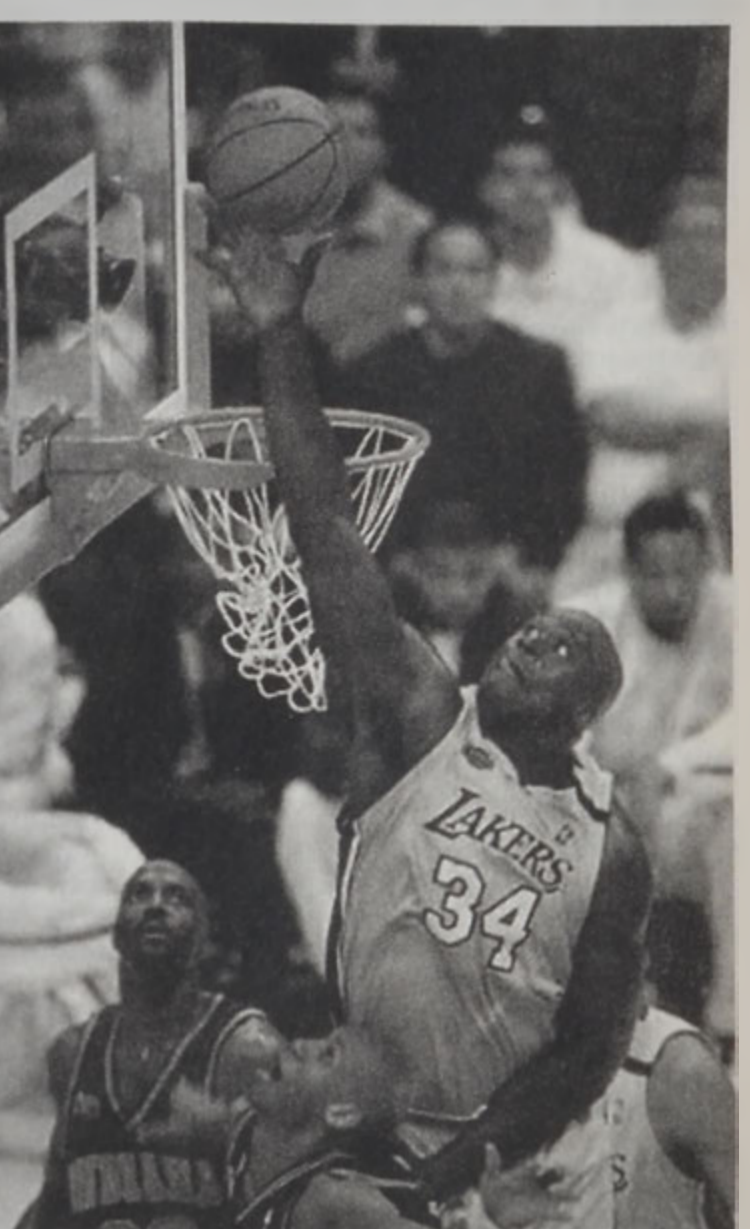
ՉԵՍԻԱ

ԵՒՐՕ-ԱՊԱՀՆԵՐ- Փալէլ Սրնիշէք (Շեֆիլտ Ռեյնսոլտ, 1968-ի ծնունդ) Լատիսլա Մալլըր (Ռափիտ Վիեննա, 1966-ի ծնունդ) Եարոմիր Պլապէք (Սփարթա Փրակա, 1972-ի ծնունդ) ՅԵՏԱՍԱՊԱՀՆԵՐ- Միլան Յուքալ (Սփարթա Փրակա, 1975-ի ծնունդ) Փիլըր Կապրիէլ (Սփարթա Փրակա, 1973-ի ծնունդ) Եիլի Նովոթի (Սփարթա Փրակա, 1970-ի ծնունդ) Բարիէ Ռուտա (Սլաւիա Փրակա, 1971-ի ծնունդ) Թոմաս Ռեպքա (Ֆիո-րենթինա, 1974-ի ծնունդ) Փիլըր Վըլքէք (Սլաւիա Փրակա, 1973-ի ծնունդ)

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ-

Ռատեք Պէյալը (Աթլետիկ Մարսիլ, 1972-ի ծնունդ) Փարթիք Պէրկըր (Լիվըրփուլ, 1973-ի ծնունդ) Փալէլ Հոբվաք (Սլաւիա Փրակա, 1975-ի ծնունդ) Մարէք Եանքուլու-քի (Պանթ Օսթրաւա, 1977-ի ծնունդ) Ռատուլաւ Լաթալ (Շալքէ, 1970-ի ծնունդ) Փալէլ Նետվէտ (Լադիօ Ռոմա, 1972-ի ծնունդ) Եիլի Նեմէք (Շալքէ, 1966-ի ծնունդ) Բարիէ Փոպուրսի (Պենֆիլթա, 1972-ի ծնունդ) Թոմաս Ռոսիքի (Սփարթա Փրակա, 1980-ի ծնունդ) ՅԱՍՏԱՊԱՀՆԵՐ- Եան Բուլըր (Աստըր-իլիք, 1973-ի ծնունդ) Փալէլ Բուքա (Շթուրկարթ, 1968-ի ծնունդ) Վրաթիսլաւ Լոք-վէք (Սփարթա Փրակա, 1973-ի ծնունդ) Վլադիմիր Սմիլչէր (Լիվըրփուլ, 1973-ի ծնունդ):

ԼԵՅԲԸՐԶ - ՓԵՅԱԸՐԶ՝ 104-87 (1-0)

Շաքիլ Օնիլ, դէպի լուսի՞... Էն. Պի. Էյ. Էյ. 1999-2000 եղանակի խաղանախնամեան աւարտական առաջին ճակատումին, երէկ, Լոս Անճե-լոս Լէյքըրզ իր դաշտին վրայ 104-87 արդիւնքով դիւրաւ տապալեց Ինտիանա Փէյսըրզը, առաւելաբար շնորհիւ իր աստղերէն՝ Շաքիլ Օնիլի: «Լէյքըրզ» (Օնիլ այսպէս ճանչցուած է Մ. Նահանգներու մէջ) նշանակեց 43 կէտ եւ եղաւ Փէյսըրզի մղձաւանջը: Նոյնիսկ Փէյսըրզի մարզիչ Քլէյ Գրիթըր րօսաւ. «Երէկուան մրցումը Օնիլի մեծ նաշնորհն էր: Ան բացառիկ էր, բացառիկ»:

Երկրորդ հանդիպումը (ընդամենը եօթը) տեղի կ'ունենայ վաղը դարձեալ Լոս Անճեյրսի մէջ: Երէկուան ճակատումին, Ինտիանայի կազմին աստղը՝ Ռեյնի Միլլըր ունեցաւ շատ տկար եւ աննշան խաղարկութիւն: Ան մտաց շուքի մէջ, նշանակելով միայն 7 կէտ: Եղանակին սկիզբէն ի վեր մտերիկեան մամուլը միշտ ալ կը գրէ, որ Արեւմտեան Շրջանի կազմերը շատ աւելի հօգը են այս տարի քան Արեւելեանի խումբերը: Ցայտնայէտ այդպէս է կացութիւնը, որուն յաւանք ունի փաստն է Լէյքըրզի եւ Փէյսըրզի միջեւ մակարդակի յստակ տարբերութիւնը, գլխի երկուան հանդիպումին...

Ապուհանդեմ տակաւին ոչինչ յստակ է եւ ամէն վերջիվաջում կամ մտահանգ կ'ընայ կրնայ պատահիլ մարգաշխարհէն մէջ, մտահանգ պատճենով եւ ֆուտբոլի պարագային:

- ԳԵՐՄԱՆԻԱ - ԼԻԽՏԵՆՇՏԹԱՅՆ 8-2 - ԼԻԻՔՍԱՄՊՈՒՐԿ - ՍՊԱՆԻԱ 0-1

Եւրօ - 2000-ի ֆուրպոլի մրցաշարքին նախօրեակին, Գերմանիա եւ Սպանիա արձանագրեցին յաղթանակներ ֆուրպոլի միջապային բարեկամական մրցումներու ընթացքին, յաջողաբար պարտութեան մատնելով Լիխտենշտայնը եւ Լիքսամպուրկը:

Ֆրանսիայի մէջ տեղի ունեցած մրցումին, որուն ներկայ էր 24 հազար համակիր, Գերմանիա 8-2 արդիւնքով տապալեց իր հիւրը՝ Լիխտենշտայնը: Ուլֆ Քիլշըրն յաջողեցաւ ինքնիք մը իրագործել (80րդ, 81րդ եւ 86րդ վայրկեաններուն), մինչ մնացեալ կոլերը նշանակեցին Օլիվըր Պիլիքի (առաջին վայրկեանին), Մեմմէք Շուլ (31րդ), Մարքօ Պոլը (65րդ), եւ Բարսթըն Եանքը (83րդ եւ 88րդ): Հիւր կազմը իր կոլերը նշանակեց 17րդ եւ 56րդ վայրկեաններուն:

Լիքսամպուրկի մէջ տեղի ունեցած մրցումին, Սպանիա միայն 1-0 արդիւնքով յաջողեցաւ յաղթանակել վերադառնալ, շնորհիւ Կալքա Մենտիթե-թայի նշանակած «ոք» կոլին:

ԼԻՎՈՐՓՈՒԼ ԶԵՆՔ ԶԳԵՅ ՏԻՈՍԷՏԸ

Լիվրփուլի պատասխանատուները երէկ ամբողջապէս ֆրանսացի Պեոնար Տիտիէի «գլուխ» Օքսէ-նէն, փոխան Հինգ միլիոն տոլարի:

Տիտիէ, որ Մոնտիլային մաս կը կազմէր Ֆրանսայի ազգային խումբին, շատ ցոհ է մարզիչ Փերար Հուլիի միանալով: Անոնք ոչ միայն ազգակից են, այլեւ մօտիկ յարաբերութիւններ ունեցած են նախապէս: Չախ յառաջապահ է օլըրներու վարպետ Տիտիէ Մոնտիլային թէլե 3 մրցումի ընթացքին իր մասնակցութիւնը բերաւ «Կապուտներ»ուն հետ, բայց նոր մարզիչին՝ Ռոնի Լոմբի կողմէ նկատի չառնուեցաւ Եւրօ-2000-ի մրցաշարքին, որուն ազդանշանը կը տրուէր վաղը, Պենիլթա - Շուէտ բացման մրցումով:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՉ ...

Շարունակում Ա. Էջևի

Ոստիկանությունը յայտնեց, թե գործողությունը կր թուի «Նոյեմբեր 17» պիստակ խմբակի ձեռնարկ տեղի ունեցած ըլլալ:

Սիմիոնի կառավարությունը իր արեւմտացի դաշնակիցներուն կողմէ քննադատութեանց ենթարկուած է՝ ահաբեկչութեան դէմ պայքարելու համար բարար քայլերու չդիմելու յանցանքով: Յարդ «Նոյեմբեր 17» խմբակի անդամ ռեւէ Կիւնեալ չէ ձեռքարկուած կամ դատուած:

Բրիտանիա երկ կոչ ուղղեց Յունաստանի, որ հետապնդէ եւ գտնէ մարդասպանները, իսկ Մ. Ն. Ա. հանգներ յայտնեցին, թե անոր սպանութիւնը ցուցանիչ է, որ յունական իշխանութիւնները շատ ակտիվ քայլերու պէտք է դիմեն ահաբեկչութեան վերջ տալու համար:

Մ. Ն. Ա. հանգներու պաշտպանութեան նախարարութեան բանբեր Քէն Պէյքընը ըսաւ, որ Յունաստանի մէջ ահաբեկչական սպանութիւններու մասին Ուաշինգթոնի տեսակետը քաջածանօթ է ամէնուն եւ անիկա կը կրկնուի «ամէն անգամ, որ Աթէնք այցելուէք»:

ՕԹԱՆԻ մէկ դիւանագետը յայտնեց, թե Աթէնք «վտանգաւոր վայր» մը կը նկատուի ամերիկացի եւ ՕԹԱՆԻ այլ ներկայացուցիչներու համար:

Պրիքսէլի ՕԹԱՆԻ կեդրոնատեղիին մէջ, ուր պաշտպանութեան նախարարներու ժողով մը տեղի կ'ունենար, բրիտանացի բարձրաստիճան պաշտօնատէրու մը ըսած է, թե Լոնտոն մտահոգ է, որ «ահաբեկչական կայմակերպութիւններ կարելիութիւնը ունին Յունաստանի մէջ նման արարքներու ձեռնարկելու եւ անցեալին նոյնպէս այդ ըրած են»:

«Նոյեմբեր 17» խմբակը կոչուած է 1973ին Յունաստանի մէջ իշխող խունթային դէմ ուսանողական արհմիակի ընթացողութեան մը թուականով:

Անիկա «հանրածանօթ» դարձած էր 1975ին, Աթէնքի մէջ Սի. Այ. Է. ի կեդրոնի վարիչ Ռիչըրտ Ռեյչի սպանութիւնէն ետք:

Խմբակը 1975ին ի վեր սպանած է 23 յոյներ, ամերիկացիներ եւ թուրքեր: Անոր վերջին յարձակումը տեղի ունեցած է 1999 Մայիսին, երբ անոր պիստակները հրթիռ մը արձակած են Աթէնքի մէջ Գերմանիոյ դեսպանին սպարանքին դէմ, առանց պահեր խելու:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՐԱԻ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ...

Շարունակում Զրոյ Էջևի

«Նաեւ վերահաստատեցինք, թե կառչած կը մնանք մեր պայքարի սկզբունքներուն վրայ, որոնք կը վերաբերին թիւ 425 որոշումը գործադրութեան, այսինքն՝ ահաբեկչութեան Իսրայէլի ամբողջական հեռացումը իրանական բոլոր շրջաններէն, մինչեւ միջազգային սահմաններ, ներառեալ Մազաբէի Շրպայանը ու սահմանային Ռ-մէյը, Մթըլը եւ «Միքաֆա՛ամ» կեդրոնը», ըսաւ ան՝ նկատել տալով, որ թե Իսրայէլ այդ շրջաններէն չհեռանայ, անիկա թիւ 425 որոշումը գործադրած պիտի չլլայ:

Երեսփոխանը հաստատեց, որ հարաւի եւ արեւմտեան Պեքայի պատագրուած արդիւնքը էր դիմադրութեան մղած պայքարին, իրբանական բանակին ու ժողովուրդին տոկոսներէն եւ իրբանական ու սուրիական առանցքներու կապին, «սանաւադ որ Աստի Սուրիան պարսկի կանգնեցաւ դիմադրող իրանական ու իրանական քաղաքացիական ինքնապաշտպանութեան»:

Ժողովը որոշեց հանրապետութեան նախագահ Կոր. Էմիլ Լախուտի, խորհրդարանին ու կառավարութեան հարաւային վարչապետներուն առնչութեամբ վարած քաղաքականութիւնը հաստատելով, թե ահաբեկչութեան գործադրելի Միջին Արեւելքի վերաբերեալ բոլոր միջազգային որոշումները, արդար, ամբողջական ու վերջնական խաղաղութիւն մը հաստատելու համար:

Իսրայէլեան դատերը ձեռնարկեցին մատնելու կարելու թիւնը ընդգծելով, յանձնարարութեամբ նաեւ հաստատեց, թե ահաբեկչութեան արեւմտեան պայքարի միջազգային ընտանիքը, «հետեւաբար կառավարութիւնը պարտի ժողովի հրահրելու նուիրատու երկրները»:

Հարցումի մը պատասխանելով, իսրայի ըսաւ, որ կը բաժնէ կառավարութեան այն տեսակետը, թե բանակի հարաւ առաքուած պէտք է քննարկուի «հետագայ հանգրուանի մը»:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԶԸՆ ՈՂՁՈՒՆԵՑ ...

Շարունակում Զրոյ Էջևի

առաջին օրէն իսկ կառավարութեան կողմէ գործադրուած միջոցառումները, ակեցուց ան:

Հըս ըսաւ. «Վերսիւնի արտայայտութիւնները կը նկատուին բարեացակամ աչքով ընկալուած պատագրուած շրջաններուն մէջ տիրող վիճակին, իսկ ինչ կը վերաբերի այդ շրջաններուն մէջ ՄԱԿի ուժերու թիւ յաւելումի կարիքին, ապա անոր առնչութեամբ որոշումներ պիտի տայ ՄԱԿ եւ մենք յայնպիսի որոշումներ պիտի ընդունենք այս առնչութեամբ անոր ներկայացուցիչք առաջարկները»:

«ԷՄՆԸՍԹԻ ԻՆԹԸՐՆԵԿՆԸՆԸԼ»

Վարչապետը երկ ընդունեց մարդկային իրաւանց պաշտպան «Էմբրոք Ինթրնէշնալ» կազմակերպութեան պատուիրակութիւնը, գիտարարութեամբ կազմակերպութեան Միջին Արեւելքի եւ Հիւսիսային Աֆրիկայի բաժնի պատասխանատու ճոն Ռէյի:

Պատուիրակութիւնը Հըսի յանձնեց օրինակ մը այն տեղեկագրէն, զոր պատրաստած էր կազմակերպութիւնը իսրայէլեան ու յատկապէս ուժերու կողմէ իրանական քաղաքացիներուն, իրանի բանտին մէջ արգելափակուածներուն եւ ցարդ իսրայէլեան բանտներու մէջ պատանդ պահուող իրանացիներուն դէմ կիրարկուած բռնարարքներուն մասին:

Ռէյ յայտնեց, որ կազմակերպութիւնը քննութիւն կատարած է իսրայէլեան ուժերու կողմէ Մայիս 22ին եւ 23ին իրանական քաղաքացիներու սպանութեան շուրջ եւ իսրայէլեան կառավարութեան պահանջած է քննութիւն բանալ այս ոճիքին շուրջ:

Ան նաեւ ըսաւ, որ կազմակերպութիւնը կը հետեւի յատկապէս տարրերու դատավարութիւններուն համադրուած յայտնելով, որ այդ արտայայտութիւնները միջազգայնօրէն ընդունուած չափանիշներուն չեն համապատասխաներ, եւ կոչ ուղղեց որդեգրելու այդ չափանիշները:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ շԱՐՑԵՐԸ

Վարչապետը նաեւ ընդունեց պաղեստինեան իշխանութեան գաղթականներու հարցերու նախարար Ա. Ասատ Ապտէլ-Ռահմանը, որ արժարժեց Լիբանանի մէջ գտնուող գաղթականներէն ներս տիրող վիճակն ունենցնելու ընդունուած չափանիշներուն չեն համապատասխաներ, եւ կոչ ուղղեց որդեգրելու այդ չափանիշները:

ՓՈՒԹԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ...

Շարունակում Ա. Էջևի

«Նախագահը Չեչենիոյ մէջ իրարայրացիութիւններ ստանձնեց», աւելցուցած է ան:

Նախագահական ուղղակի իշխանութիւն կը նշանակէ, թէ Փուլթին շրջանին մէջ իր սեփական պաշտօնատարները պիտի նշանակէ, փոխանակ ընտրութիւններ կայացնելու:

Նախագահը խորհրդարանին օրինակով մը դրական է, ինչ որ այս նոր կարգադրութեան համար պաշտօնական օրինակական հիմնու տայ:

Յստակ չէ, թէ Չեչենիոյ ժողովուրդը ինչպէս պիտի հակադարձէ այս նոր կարգադրութեան: Անիկա 1997ին Ասլան Մասխատովը նախագահ ընտրած էր, սակայն ան ներկայիս հարաւային լեռներուն վրայ ապստանած է ու կը շարունակէ ռուսական ուժերուն դէմ պայքարիլ:

Ռուսիոյ բարձրաստիճան հրամանատարներէն՝ Վալերի Քոնովալով, Չորեքշաբթի գիշեր գլուխէ վիրաւորուած է եւ անոր վարորդը՝ սպանուած, երբ անոր ինքնաշարժը կրակոցներու ենթարկուած է Չեչենիոյ մայրաքաղաք Կրոզնիի հարաւարեւմուտքը գտնուող ճամբու մը վրայ:

Քանի մը ժամ առաջ, չեչեն 2 գինեայինը՝ երկուքն ալ կիներ, Ալիսան - Եուրթ գիւղին մէջ գտնուող ոստիկանատան վրայ անձնասպանական գործողութեան մը ձեռնարկած էին՝ ՕՄՕՆ ոստիկան ուժերէն 2 հոգի սպանելով: Գործողութեան ընթացքին 2 գինեայինները նոյնպէս սպանուած են:

Գործողութիւնը Չեչենիոյ մէջ իր տեսակին մէջ առաջինն էր եւ կրնայցուցանել մը ըլլալ, թէ չեչեն

գինեայինը կ'ուզէ անելի եւ լիարժեք տալ Ռուսիոյ վրայ իրենց յարձակումներուն:

Չինուորական «ԷՅ ՎԻ. ԷՆ» յրատու գործակալութիւնը հաղորդած է, որ ղաշնակցային ուժերու յի քան 200 ըմբոստ գինեայիններ սպաննած են՝ Կրոզնիի հարաւարեւելքը գտնուող Նոթայ - Եուրթ եւ Վետնո շրջաններուն մէջ 8 օր տեւած գործողութեան մը ընթացքին, որ Յունիս Յին աւարտած է:

Հստ գործակալութեան, սպանուածներու շարքին եղած են ըմբոստ Ս դեկավարներ, իսկ գերի ընտրուածներու շարքին եղած են մարտական 3 հրամանատարներ:

Գործակալութեան համաձայն, ռուսական գոհեբու մասին որեւէ տեղեկութիւն չէ հաղորդուած (ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՖԻՆԻՒ ...

Շարունակում Ա. Էջևի

քարտէսագէտներու ճշդած գիծը յարգած է: «Իսրայէլացիներէն դրական պատասխան եւ թոյլատուութիւն ստացած ենք, հետեւաբար սկսեցինք այդ աշխատանքին», ըսաւ ան:

Նշենք, որ Կէօքսէլի վերոյիշեալ յայտարարութիւնէն ետք, Իսրայէլ երկ Ֆինիւլէն պահանջեց սկսիլ Լիբանանէն իր ուժերու հեռացումին ստուգման աշխատանքին: Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի գրասենեակը երկ հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, որ Իսրայէլ ղիմած է Ֆինիւլի՝ պահանջելով, որ ան փութեայ առաքելու իր քննիչ խմբակները, որոնք կրնան հաստատել, թե իսրայէլեան ուժերը վերտեղուած են միջազգային սահմանի իսրայէլեան կողմը, ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին հիմամբ:

Միւս կողմէ, Ազգային Լրատու Գործակալութիւնը հաղորդեց, որ իսրայէլեան ուժերը ամբողջովին պարպած ու հեռացած են Ազգային իրենց դիրքէն եւ հաստատուած՝ անկէ քիչ հեռավորութեան վրայ գտնուող Ղաժար գիւղին մօտ՝ նորաստեղծ դիրքի մը մէջ:

Ղաժար գիւղի բնակիչներ ցոյցեր կը կատարեն բողոքելու համար իրենց գիւղը երկու մասի բաժնելու ծրագրին դէմ: Նշենք, որ ՄԱԿի քարտէսագէտներուն համաձայն, Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ սահմանագիծը կ'անցնի այդ գիւղին մէջէն՝ երկու մասերու բաժնելով պայմ:

ՌՈՒՍ - ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ...

Շարունակում Ա. Էջևի

Անդրադառնալով դրացի պետութիւններու հետ Ռուսիոյ յարաբերութիւններուն, Տրիքով նշեց, որ ռուս - հայկական յարաբերութիւնները շատ ակտիվ սերտ են քան ռուս - վրացական եւ ռուս - ալբանական կապերը: Ռուսիա պատրաստ է վարձագներու իր գործակցութիւնը բոլոր պետութիւններուն հետ, սակայն շատ քան կ'սկսէ իր կողմէ պետութեան պատրաստակամութիւնէն՝ Ռուսիոյ հետ գործակցութիւնը վարձագներու ուղղութեամբ, ըսաւ ան:

Գնահատելով Հայաստանի հետ պինդորակ եւ քաղաքական մակարդակի յարաբերութիւնները, դեպքին Տրիքով անբարար նկատեց տնտեսական կապերը: Դեպքին համաձայն, այս գծով կան առարկայական, ինչպէս՝ ուղղակի ձախարհներու բացակայութիւնը, եւ ենթակայական, ինչպէս՝ ռուս գործարարներու չկամութիւնը Հայաստանի մէջ ներդրումներ կատարելու պայմաններ: Ռուս դիւանագետը երկրորդ գործօնը պայմանաւորեց Հայաստանի մէջ ներդրումներ կատարելու ոչ բարեկամ մը թնտրելու եւ քաղաքական անկայնութեան հետ:

ԲԷՆ ՇԱՄԱՍԵԱՆ կը ներկայացնէ ՀԱՍ ՄԻ ԽԱՌՆԵՐ Զբօսանք Երկու արարով 12 Մալիս 2000-էն սկսեալ, ամէն Ուրբաթ, Շաբաթ և Կիրակի օրերը Երեկոցեան Ժամը Երեք 8-ին, ցերեկոյ՛ք՝ Կիրակի Ժամը Երեք 5-ին: Յովհաննէս Պոլոսեան Քառասորահին մէջ Պ. Զ. Տնտեսական Դիսկոթեք Գեճեց Գործ Զամուտ - Studio Valche՝ Հարց. Եւ ամէն Ձեռքարկի միջոցով: Ուրբաթ Եւ Շաբաթ օրեր կ'ընկն Եւ Եւ Ժամը 6:30 սկսեալ:

ԸՈՎԱՆԱՌՈՐՈՒԹԵԱՄԸ G. A. S. AYANIAN & SONS

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «Գ. ԻՓԵԿԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱԿՈՒՄԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵ 3ԱԿՈՐ ՕՇԱԿԱՆԻ «ՄԻՆԶԵԻ ՈՒՐ»Ը ԲԵՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԽՏՈՇԵԱՆ ՌՐԲԱԹ, 16 ՅՈՒՆԻՍ 2000ԸՆ ՍԿՍԵԱԼ, ԵՐԵՎԱՆԸ ԺԱՄԸ 9:00ԸՆ, «Յ. ՏԵՐ ՍԵԼԸՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՄԱՐԸ

ԽԱՉԲԱՆԻ ԹԻԻ 4581

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՐԱՋԱՐԵԱՆ

10x10 grid for the 4581 magic square puzzle.

- 1. Մ. Թեյ, թանձրաշուրթի... 2. Չաղաք - Ստացական ածական - կրկնուած ձայնաւորներ: 3. Բերան փոխփոխ չափ - Պողոտեան: 4. Ենթադրուած կրթական առարկա - Որմ - Ֆրանսական քաղաք: 5. Կայք - Աֆրիկեան երկիր: 6. Վահրամ Մովսէսի երկերէն (երկու բառ): 7. Տապալի - Արդի: 8. Դիւրաբար - Լարանի դուռներէն: 9. Հաճեցի, արտօքի: 10. Իսրայէլեան օդակայան - Շաղկապ - Չաղաքական ամիսներու Ը. օրը: 11. Յուդեան ածական - Մարմնի վրայ անջնջելի գծագրութիւն - Բաց-դուրս: 1. Ելք, երկարացութիւն - Չայնանի: 2. Իգական անուն - Սիբալի Գովհաննիսեանի գրքաւորներ: 3. Պատարագի բաժակ - Յատուտ: 4. Բորբոքում - Յարգանք: 5. Ժխտական մասնիկ - Հայ թագաւոր - Շրջան - ճիւղ: 6. Մեծ Հայքի Տուրուբերան նահանգի գաւառներէն - Նախամար: 7. Արարական ոտտան - Գնդաձեւ (Հակ.): 8. Անորոշ դերանուն - Իգական ստոր անուն: 9. Հարստութիւն (Հակ.): 10. Յուդեան ածական - Աղեկատ - Այր: 11. Ողիմպիական օդակներու գոյներէն - Արորականութիւն:

10x10 grid for the 4580 magic square puzzle.

ԵՐՈՒՍԱԴԵՄԻ ՍԻՖԹԻՆ ԿԸ ՄԵՐԺԵ...

Շարունակում Ա. Էջևի

Երուսաղէմի ճակատագիրը պաղեստինեան իսրայէլեան բանակցութիւններուն ամէնէն փշոտ հարցերէն մէկն է. որովհետեւ երկու կողմերն ալ պայ իրենց մայրաքաղաքը կը նկատեն եւ կը մերժեն անոր գծով որեւէ վիշտու կատարել: Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք բանակցող պատուիրակութեան հրահանգած է Երուսաղէմի ճակատագրի հարցը շարժարժել բանակցութիւններուն: Իսրայէլի ռատուկայանը սակայն երկ հաղորդեց, որ իսրայէլացի բանագնաց Շրուս Պէն Ամի Երուսաղէմի գծով կողմնակի խորհրդակցութիւններ կը կատարէ պաղեստինցի բանագնաց Ահմէտ Քորեյի հետ:

Միւս կողմէ, պաղեստինեան մարդկային իրաւանց պաշտպան շարժում մը Իսրայէլը անբարարութեանց՝ դիմել տալով, որ անիկա «համալսարանի մը անբարոյստ» լինելով կ'անհրաժեշտ մը պարպելու համար պաղեստինցի բնակչութիւնն են: Շարժումին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ Իսրայէլ կը փորձէ այնպիսի իրողութիւններ հաստատել, որպէսզի փոխի իսրայէլեան բանակցութիւններուն ուղղութիւնը: Յայտարարութիւնը կ'ակեցնէր, որ Իսրայէլ Երուսաղէմի պաղեստինեան դիմագիծը կ'անհրաժեշտ քանակով բնակարաններ եւ կեցութեան արտօնագրէ վրկելով քաղաքին արաք բնակիչները: Իսրայէլ Երուսաղէմը պարպելով արարելու, կ'ուզէ փաստել, որ անիկա միայն հրեաներուն կը պատկանի:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԻՍՐԱՅԵԼԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀԱՐՅԵՐԸ...

Շարունակում Ա. Էջևի

Արաֆաթ յառաջիկայ Չորեքշաբթի օր Ուաշինգթոնի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթոնի հետ, մինչ պաղեստինեան իսրայէլեան պատուիրակութիւնները կը վերսկսին բանակցութիւններուն:

Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործընդհանրար Մատթէյն Օլպրայթը, որ Չորեքշաբթի օր աւարտած էր միջին արեւելեան շրջապտոյտ մը, դիտել տուած, որ Քլինթոնի կառավարութիւնը պատրաստ է գիշեր-ցերեկ աշխատելու արաբեկարայեան խաղաղութեան համար: Ան աւելցուց, որ Ուաշինգթոն պիտի շարունակէ ձեռնարկութեան գործընթացին առնչակից բոլոր կողմերուն վրայ, մինչեւ որ կարելի ըլլայ խաղաղութիւնը չօգտփելի դարձնել Միջին Արեւելքի մէջ:

Կրնայտեստել, որ Քլինթոն եռակողմանի վեճաժողովի մը հրահրել Արաֆաթն ու Պարաքը, սակայն տակալին յայտնի չէ, թէ Երբ պիտի ուղղուի այդ հրահրելը: (ՌՈՅԹԸՐԸ)